

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 2.2.2005
COM(2005) 24 τελικό

ΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΑΡΙΝΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Συνεργασία για την οικονομική μεγέθυνση και την απασχόληση

Νέο ξεκίνημα για τη στρατηγική της Λισαβόνας

Ανακοίνωση του Προέδρου Μπαρόσο
σε συνεννόηση με τον Αντιπρόεδρο Φεργόγιεν

{SEC(2005) 192}
{SEC(2005) 193}

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Προοίμιο Οικονομική μεγέθυνση και απασχόληση: νέο ξεκίνημα για τη στρατηγική της Λισαβόνας	3
Συνοπτική παρουσίαση	6
1. Η οικονομική μεγέθυνση και η απασχόληση στο επίκεντρο	12
2. Δημιουργώντας μια ευρωπαϊκή εταιρική σχέση για τη μεγέθυνση και την απασχόληση	15
3. Δράσεις υπέρ της μεγέθυνσης και της απασχόλησης	16
3.1. Ένα πρόγραμμα δράσης της Λισαβόνας για την Ένωση και τα κράτη μέλη	16
3.2. Να καταστεί η Ευρώπη ελκυστικότερος τόπος επενδύσεων και εργασίας.....	17
3.2.1 Να διευρυνθεί σε έκταση και σε βάθος η εσωτερική αγορά.....	17
3.2.2 Να εξασφαλιστούν ανοικτές και ανταγωνιστικές αγορές εντός και εκτός Ευρώπης	20
3.2.3 Να βελτιωθούν οι ευρωπαϊκές και οι εθνικές ρυθμίσεις.....	21
3.2.4 Επέκταση και βελτίωση των ευρωπαϊκών υποδομών.....	22
3.3. Η γνώση και η καινοτομία στην υπηρεσία της ανάπτυξης	22
3.3.1 Αύξηση και βελτίωση των επενδύσεων σε Έρευνα και Ανάπτυξη	23
3.3.2 Διευκόλυνση της καινοτομίας, νιοθέτηση των ΤΠΕ και βιώσιμη χρήση των πόρων	24
3.3.3 Συμβολή στη δημιουργία μιας ισχυρής ευρωπαϊκής βιομηχανικής βάσης.....	27
3.4. Δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας.....	28
3.4.1 Προσέλκυση μεγαλύτερου αριθμού ατόμων στην αγορά εργασίας και εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας	29
3.4.2 Αύξηση της ικανότητας προσαρμογής εργαζομένων και επιχειρήσεων και αύξηση της ευελιξίας των αγορών εργασίας.....	31
3.4.3 Περισσότερες επενδύσεις σε ανθρώπινο κεφάλαιο με καλύτερη εκπαίδευση και δεξιότητες.....	32
3.5. Οι επιπτώσεις στην οικονομική μεγέθυνση και στην απασχόληση.....	33
4. Η εταιρική σχέση πρέπει να γίνει λειτουργική για τη μεγέθυνση και την απασχόληση	35

Προοίμιο

Οικονομική μεγέθυνση και απασχόληση: νέο ξεκίνημα για τη στρατηγική της Λισαβόνας

Η απόδοση προτεραιότητας στους στόχους οικονομικής μεγέθυνσης και απασχόλησης συμβαδίζει με την προώθηση των κοινωνικών και περιβαλλοντικών στόχων. Η στρατηγική της Λισαβόνας είναι βασική συνιστώσα του πρωταρχικού στόχου αειφόρου ανάπτυξης που θέτει η Συνθήκη, τουτέστιν της βιώσιμης βελτίωσης της κοινωνικής πρόνοιας και του βιοτικού επιπέδου για τις παρούσες και τις μελλοντικές γενεές. Τόσο η στρατηγική της Λισαβόνας όσο και η στρατηγική για την αειφόρο ανάπτυξη συμβάλλουν στην επίτευξη αυτού του στόχου. Δεδομένου ότι αλληλοενισχύονται, στοχεύουν σε συμπληρωματικές ενέργειες, χρησιμοποιούν διαφορετικά μέσα και παράγουν αποτελέσματα σε διαφορετικά χρονικά σημεία.

Η Επιτροπή έχει πλήρως δεσμευτεί για την αειφόρο ανάπτυξη καθώς και για τον εκσυγχρονισμό και την προώθηση του κοινωνικού προτύπου της Ευρώπης. Χωρίς περαιτέρω οικονομική μεγέθυνση και αύξηση των θέσεων απασχόλησης, αυτό δεν είναι δυνατόν να επιτευχθεί. Η στρατηγική αειφόρου ανάπτυξης και το πρόγραμμα κοινωνικής δράσης που ακολουθούμε επανεξετάστηκαν και θα υποβληθούν σχετικές προτάσεις κατά τις επόμενες εβδομάδες, πριν από το εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Επιπλέον, πρέπει να συνεχίσουμε να συνεργαζόμαστε με τους διεθνείς εταίρους μας για να αντιμετωπίσουμε τις παγκόσμιες οικονομικές ανισότητες, δεδομένου ότι η αναπτυξιακή ώθηση είναι τόσο προς όφελος των εταίρων μας όσο και της Ένωσης.

Η στρατηγική της «Λισαβόνας» απαιτεί συνεπώς άμεση δράση, και πολλά είναι τα επιχειρήματα που συνηγορούν υπέρ της ανάληψης κοινής ευρωπαϊκής δράσης.

Εάν δεν αναλάβουμε αυτή τη δράση, το κόστος θα είναι υψηλό και ποσοτικά προσδιορίσιμο. Το «κόστος της μη-Ευρώπης» έχει τεκμηριωθεί με μεγάλο αριθμό επιστημονικών αποδεικτικών στοιχείων. Μπορεί κάποιος να αμφισβητήσει τα αριθμητικά στοιχεία. Αλλά κανείς δεν μπορεί να αρνηθεί ότι η μη επίτευξη των στόχων της στρατηγικής της Λισαβόνας θα μας στοιχίσει ακριβά. Την πειστικότερη απόδειξη αποτελεί το ολοένα αυξανόμενο χάσμα μεταξύ των ευρωπαϊκών δυνατοτήτων οικονομικής μεγέθυνσης και των αντίστοιχων δυνατοτήτων άλλων οικονομικών εταίρων. Εντούτοις, το κέρδος που μπορεί να προκύψει από μια ευρύτερη και βαθύτερη οικονομική ολοκλήρωση στη διευρυμένη Ευρώπη είναι τεράστιο.

Η παρούσα ενδιάμεση επανεξέταση αναφέρει τους τρόπους με τους οποίους μπορούμε να βοηθήσουμε την Ευρώπη να απαντήσει επιτυχώς στις προκλήσεις της οικονομικής μεγέθυνσης και της απασχόλησης. Εισάγει την ιδέα μιας εταιρικής σχέσης για την οικονομική μεγέθυνση και την απασχόληση, με τη βοήθεια ενός προγράμματος δράσης της Ένωσης και εθνικών προγραμμάτων δράσης που βασίζονται σε σταθερές δεσμεύσεις. Η παρούσα επανεξέταση λαμβάνει υπόψη τρεις βασικές αρχές:

- Κατά πρώτον, **οι ενέργειες της Ευρώπης χρειάζονται καλύτερη στοχοθέτηση**. Πρέπει να συγκεντρώσουμε όλες τις προσπάθειές μας στην εφαρμογή των πολιτικών με τις μεγαλύτερες επιπτώσεις. Αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει να τηρήσουμε τις ανειλημμένες

υποσχέσεις, να στηριχθούμε στις μεταρρυθμίσεις που ήδη εκτελούνται σε όλα τα κράτη μέλη και να αναλάβουμε νέα δράση εφόσον απαιτείται για την επίτευξη των στόχων μας. Η Επιτροπή πρέπει να προβεί σε αυστηρό καθορισμό των προτεραιοτήτων και να εξασφαλίσει τη σταθερή υποστήριξη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

- Κατά δεύτερον, πρέπει να **κινητοποιηθούμε για να στηρίξουμε την αλλαγή**. Η ευρεία και αποτελεσματική οικειοποίηση των στόχων της Λισαβόνας είναι ο καλύτερος τρόπος για να γίνουν τα λόγια πράξεις. Όλοι όσοι ενδιαφέρονται για την επιτυχία της στρατηγικής της Λισαβόνας, σε οποιοδήποτε επίπεδο, οφείλουν να συμμετέχουν στην εφαρμογή αυτών των μεταρρυθμίσεων, οι οποίες θα πρέπει να ενταχθούν στις εθνικές πολιτικές συζητήσεις.
- Τρίτον, πρέπει να **απλουστεύσουμε και να οργανώσουμε ορθολογικά τη στρατηγική της Λισαβόνας**. Αυτό σημαίνει διευκρίνιση των αρμοδιοτήτων του καθενός, απλούστευση της διαδικασίας υποβολής εκθέσεων και ενίσχυση της εφαρμογής της στρατηγικής της Λισαβόνας μέσω προγραμμάτων της Ένωσης και εθνικών προγραμμάτων δράσεως. Θα ήταν σκόπιμο να υπάρχει μια ενιαία σειρά «κατευθυντηρίων γραμμών» για τη στρατηγική της Λισαβόνας, που θα πλαισιώνει τη δράση των κρατών μελών, με τη βοήθεια μιας μόνο έκθεσης σε επίπεδο ΕΕ και μιας μόνο έκθεσης σε εθνικό επίπεδο, για την παρουσίαση της προόδου που σημειώνεται. Έτσι θα μειωθεί σημαντικά η επιβάρυνση των κρατών μελών με την υποχρέωση υποβολής εθνικών εκθέσεων.

Όλες αυτές οι ενέργειες θα πρέπει να ενταχθούν στο πλαίσιο ευρύτερων μεταρρυθμίσεων. Η φιλοδοξία μας για αλλαγή θα πρέπει να συνδυαστεί με τη εξασφάλιση των απαραίτητων πόρων τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και σε εθνικό επίπεδο.

Είναι απαραίτητο να υπάρχουν υγιείς μακροοικονομικές συνθήκες που θα ενισχύουν και θα καθιστούν αξιόπιστες τις προσπάθειες αύξησης των δυνατοτήτων οικονομικής μεγέθυνσης και δημιουργίας θέσεων απασχόλησης. Οι αλλαγές που προτείνονται στο σύμφωνο σταθερότητας και ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης – ήτοι στους κοινοτικούς κανόνες που διέπουν τις εθνικές δημοσιονομικές πολιτικές – αναμένεται ότι θα σταθεροποιήσουν περαιτέρω την οικονομία μας, ενώ συγχρόνως θα εξασφαλίσουν πλήρη συμμετοχή των κρατών μελών στη δημιουργία των απαραίτητων συνθηκών για μακροπρόθεσμη ανάπτυξη.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η συζήτηση για το μελλοντικό δημοσιονομικό πλαίσιο της Ένωσης έως το 2013 («οι δημοσιονομικές προοπτικές») θα πρέπει να συνάγει συμπεράσματα για τις συνέπειες των φιλοδοξιών μας στο πλαίσιο της στρατηγικής της Λισαβόνας, και να υποστηρίξει τις προτεραιότητες της εν λόγω στρατηγικής στον μελλοντικό προϋπολογισμό της ΕΕ. Οφείλουμε να διαθέσουμε τις ενισχύσεις και τις επενδύσεις που απαιτούνται για μια σύγχρονη οικονομία της γνώσης, να χρησιμοποιήσουμε τους πόρους μας κατά τρόπο ώστε να μπορέσουμε να προσαρμοστούμε στις μεταβαλλόμενες οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες, και να εφαρμόσουμε τα κατάλληλα προγράμματα για να παρακινήσουμε τα κράτη μέλη να επικεντρώσουν τις δικές τους δημόσιες δαπάνες στους στόχους της Λισαβόνας. Οι προτάσεις της Επιτροπής για τις δημοσιονομικές προοπτικές εκφράζουν αυτές τις προτεραιότητες.

Εάν μπορέσουμε να συνδυάσουμε τις φιλοδοξίες, τους πόρους και τον οραματισμό, εάν μπορέσουμε να τα μετατρέψουμε ως το τέλος της δεκαετίας σε βιώσιμη πραγματική αλλαγή και εάν μπορέσουμε να ενισχύσουμε τη στρατηγική της Λισαβόνας μειώνοντας την έλλειψη

επενδύσεων στην οικονομία μας και δίδοντας νέα ώθηση για μεγαλύτερη συνοχή σε ολόκληρη την ήπειρο, τότε θα μπορούμε εκ νέου να θεωρήσουμε εφικτούς τους στόχους της στρατηγικής της Λισαβόνας.

Αυτό είναι το νέο ξεκίνημα που χρειάζεται η Ευρώπη.

Συνοπτική παρουσίαση

Πριν πέντε χρόνια η Ευρωπαϊκή Ένωση ξεκίνησε μια φιλόδοξη ατζέντα για τη μεταρρύθμιση. Κατά τη διάρκεια του παρελθόντος έτους η Επιτροπή προέβη σε ανασκόπηση της προόδου που σημειώθηκε. Ακολούθησε ζωηρή συζήτηση σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο μεταξύ των μερών που ενδιαφέρονται για την επιτυχία της στρατηγικής της Λισαβόνας. Εξάλλου, η Επιτροπή επωφελήθηκε από το έργο της ομάδας υψηλού επιπέδου της οποίας προήδρευσε ο κ. Wim Kok, και η οποία υπέβαλε έκθεση τον παρελθόντα Νοέμβριο. Σήμερα, κατά γενική ομολογία, η Ευρώπη ελάχιστα έχει πετύχει να αξιοποιήσει τις δυνατότητες αλλαγής που προσφέρει η στρατηγική της Λισαβόνας. Παρόλο που ούτε η «διάγνωση» ούτε η «θεραπεία» αμφισβητούνται, είναι γεγονός ότι δεν έχει σημειωθεί επαρκής πρόοδος.

Η παρούσα έκθεση, στο ενδιάμεσο στάδιο εφαρμογής της στρατηγικής της Λισαβόνας, εκθέτει τους τρόπους με τους οποίους μπορούμε να εργασθούμε όλοι μαζί για το μέλλον της Ευρώπης και να θέσουμε εκ νέου σωστά σε εφαρμογή την ατζέντα της Λισαβόνας.

Η ανανεωμένη στρατηγική της Λισαβόνας – τι θα αλλάξει;

Η Επιτροπή προτείνει ένα νέο ξεκίνημα για τη στρατηγική της Λισαβόνας, επικεντρώνοντας τις προσπάθειές μας σε δύο κύριους στόχους – **επίτευξη ισχυρότερης, βιώσιμης οικονομικής μεγέθυνσης και δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων απασχόλησης**. Η αποτελεσματική απάντηση στην πρόκληση της οικονομικής μεγέθυνσης και της απασχόλησης στην Ευρώπη είναι το κλειδί για την αποδέσμευση των απαραίτητων μέσων υλοποίησης των ευρύτερων οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών φιλοδοξιών μας: η επίτευξη των ευρύτερων αυτών στόχων θα διασφαλίσει την επιτυχία των μεταρρυθμίσεών μας. Για τον σκοπό αυτό, απαιτούνται υγιείς μακροοικονομικές συνθήκες, και θα πρέπει ιδίως να επιδιωχθούν αφενός μακροοικονομικές πολιτικές προσανατολισμένες προς τη σταθερότητα και αφετέρου, υγιείς δημοσιονομικές πολιτικές.

I Εξασφάλιση της επιτυχίας

Η υλοποίηση της στρατηγικής της Λισαβόνας, τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε εθνικό επίπεδο, αποτελεί το κύριο θέμα. Η εφαρμογή του προγράμματος δράσης για τη μεταρρύθμιση προϋποθέτει μια ανανεωμένη εταιρική σχέση για την οικονομική μεγέθυνση και την απασχόληση.

Σε επίπεδο ΕΕ, η Επιτροπή θα διαδραματίσει βασικό ρόλο για την έναρξη και τη διασφάλιση της εφαρμογής της πολιτικής.

Παράλληλα, τα **κράτη μέλη** θα πρέπει να υλοποιήσουν τις μεταρρυθμίσεις της Λισαβόνας που δεν έχουν ακόμη εκτελεστεί. Η δράση τους θα βασιστεί στα εθνικά προγράμματα της στρατηγικής της Λισαβόνας – όπου παρουσιάζονται οι τρόποι εκτέλεσης (βλ. παρακάτω «διαχείριση»).

II Ένα ανανεωμένο πρόγραμμα δράσης της Λισαβόνας

Η παρούσα έκθεση δεν φιλοδοξεί να καταρτίσει από την αρχή τη στρατηγική της Λισαβόνας, αλλά εισηγείται νέες ενέργειες σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο που θα βοηθήσουν την υλοποίηση του οράματός μας που απορρέει από τη στρατηγική της Λισαβόνας.

Ελκυστικότερος τόπος για τις επενδύσεις και τους εργαζομένους

- Ανάπτυξη σε έκταση και σε βάθος της εσωτερικής αγοράς
- Βελτίωση των ευρωπαϊκών και εθνικών ρυθμίσεων
- Εξασφάλιση ανοικτών και ανταγωνιστικών αγορών εντός και εκτός Ευρώπης
- Επέκταση και βελτίωση των ευρωπαϊκών υποδομών

- ✓ Πρέπει να αναπτύξουμε σε έκταση και σε βάθος την εσωτερική αγορά. Για να αποκομίσουν πλήρως οι επιχειρήσεις και οι καταναλωτές τα οφέλη, τα κράτη μέλη οφείλουν να βελτιώσουν την **εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας** της ΕΕ. Σε ορισμένα κράτη μέλη, οι βασικές αγορές, όπως είναι οι τηλεπικοινωνίες, η ενέργεια και οι μεταφορές, έχουν ανοίξει μόνο στη θεωρία – παρόλο που έχει λήξει από καιρό η προθεσμία την οποία προσυπέγραψαν τα εν λόγω κράτη μέλη.
- ✓ Πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή σε μεταρρυθμίσεις που εξακολουθούν να είναι απαραίτητες για την **ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς**, σε τομείς όπως: οι αγορές χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και υπηρεσιών εν γένει, η πρόταση REACH, η κοινή ενοποιημένη βάση φορολογίας επιχειρήσεων, καθώς και το κοινωνικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.
- ✓ Η κατάσταση στον ρυθμιστικό τομέα πρέπει να βελτιωθεί. Τον Μάρτιο η Επιτροπή θα εισάγει μια **νέα πρωτοβουλία στον ρυθμιστικό τομέα**, και θα αναθέσει σε εξωτερικούς εμπειρογνώμονες την παροχή συμβουλών σχετικά με την απαιτούμενη ποιότητα και τις μεθόδους που πρέπει να ακολουθούμε για την οξιολόγηση των επιπτώσεων.
- ✓ Θα πρέπει να εφαρμόζονται προληπτικά κανόνες ανταγωνισμού. πράγμα που θα ενισχύσει την εμπιστοσύνη των καταναλωτών. **Θα καθιερωθεί τομεακή λεπτομερής εξέταση των φραγμών του ανταγωνισμού** σε τομείς όπως η ενέργεια, οι τηλεπικοινωνίες και οι χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες.
- ✓ Οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις χρειάζονται επίσης ανοιχτές παγκόσμιες αγορές. Η Ένωση θα ασκήσει ισχυρή πίεση για την ολοκλήρωση και την εφαρμογή του αναπτυξιακού Γύρου της Ντόχα, καθώς και για την επίτευξη προόδου στο πλαίσιο άλλων διμερών και περιφερειακών οικονομικών σχέσεων.

Γνώση και καινοτομία: παράγοντες οικονομικής μεγέθυνσης

- Αύξηση και βελτίωση των επενδύσεων στον τομέα της έρευνας και της ανάπτυξης
- Διευκόλυνση της καινοτομίας, εισαγωγή των τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ) και βιώσιμη χρησιμοποίηση των πόρων
- Συμβολή στη δημιουργία ισχυρής ευρωπαϊκής βιομηχανικής βάσης

- ✓ Οι δημόσιες αρχές των κρατών μελών, σε όλα τα επίπεδα, πρέπει να καταβάλουν προσπάθειες για τη στήριξη της καινοτομίας, υλοποιώντας το όραμα μιας κοινωνίας της γνώσης. Σε αυτό θα βοηθήσει η επικέντρωση των ενεργειών της Ένωσης σε τομείς όπως η κοινωνία της πληροφορίας, η βιοτεχνολογία και η καινοτομία στον οικολογικό τομέα.
- ✓ Απαιτούνται περισσότερες επενδύσεις τόσο στον **δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα για την έρευνα και ανάπτυξη**. Σε επίπεδο ΕΕ, είναι σημαντικό να εγκριθούν έγκαιρα από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο το **επόμενο πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας και ένα νέο πρόγραμμα για την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία**, που θα υποβληθούν τον Απρίλιο.
- ✓ Στο πλαίσιο μιας σημαντικής μεταρρύθμισης της **πολιτικής για τις κρατικές ενισχύσεις** που θα αρχίσει φέτος, τα κράτη μέλη, οι περιφερειακοί και άλλοι δημόσιοι παράγοντες θα έχουν μεγαλύτερες δυνατότητες υποστήριξης της έρευνας και της καινοτομίας, ιδίως όσον αφορά τις δραστηριότητες των μικρομεσαίων επιχειρήσεων της ΕΕ.
- ✓ Η διάδοση των γνώσεων μέσω ενός εκπαιδευτικού συστήματος υψηλής ποιότητας εγγυάται με τον καλύτερο τρόπο τη μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα της Ένωσης. Ειδικότερα, η Ένωση πρέπει να εξασφαλίσει, χάρη στην ολοκλήρωση του Ευρωπαϊκού Χώρου Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, ότι τα πανεπιστήμια μιας μπορούν να ανταγωνιστούν τα καλύτερα πανεπιστήμια του κόσμου.
- ✓ Η Επιτροπή θα προτείνει τη δημιουργία ενός «Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Τεχνολογίας».
- ✓ Η Επιτροπή θα υποστηρίξει και θα ενθαρρύνει τους **πόλους καινοτομίας**, σκοπός των οποίων θα είναι να βοηθήσουν τους περιφερειακούς παράγοντες να συγκεντρώσουν τους καλύτερους επιστημονικούς και επιχειρηματικούς «εγκεφάλους», καθώς και τα κατάλληλα μέσα για την άντληση ιδεών και την πρακτική εφαρμογή τους.
- ✓ Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη πρέπει να **προωθήσουν περαιτέρω την καινοτομία στον οικολογικό τομέα**, η οποία μπορεί να επιφέρει σημαντική βελτίωση του βιοτικού μιας επιπέδου, για παράδειγμα, σε τομείς όπως η βιώσιμη χρησιμοποίηση των πόρων, οι κλιματικές μεταβολές και η ενεργειακή απόδοση.

- ✓ Η εταιρική σχέση στον βιομηχανικό τομέα θα ενισχυθεί με **ευρωπαϊκές τεχνολογικές πρωτοβουλίες**, που θα βασίζονται στην πείρα του δορυφορικού συστήματος πλοϊγήσης Galileo. Η πρώτη από τις πρωτοβουλίες αυτές προβλέπεται ότι θα κάνει την εμφάνισή της το 2007 όταν καταρτιστεί και εφαρμοστεί το επόμενο πρόγραμμα-πλαίσιο.

Δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων απασχόλησης

- Προσέλκυση περισσότερων ατόμων στην αγορά εργασίας και εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής πρόνοιας
- Βελτίωση της προσαρμοστικότητας των εργαζομένων και των επιχειρήσεων και αύξηση της ευελιξίας των αγορών εργασίας
- Περισσότερη επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο με τη βελτίωση της εκπαίδευσης και των δεξιοτήτων

- ✓ Οι κοινωνικοί εταίροι καλούνται να καταρτίσουν πρόγραμμα κοινής δράσης για τη στρατηγική της Λισαβόνας πριν από το εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του 2005, προσδιορίζοντας τη συμμετοχή τους στους στόχους της στρατηγικής της Λισαβόνας.
- ✓ Τα κράτη μέλη και οι κοινωνικοί εταίροι πρέπει να καταβάλουν μεγαλύτερες προσπάθειες για την αύξηση του ποσοστού απασχόλησης, εφαρμόζοντας, ιδίως, ενεργές πολιτικές στον τομέα της απασχόλησης που θα βοηθήσουν τους εργαζόμενους και θα τους παράσχουν κίνητρα για να παραμείνουν στον ενεργό βίο, καταρτίζοντας πολιτικές για την παραμονή του γηράσκοντος πληθυσμού στον ενεργό βίο, έτσι ώστε να αποθαρρύνονται οι εργαζόμενοι να εγκαταλείπουν πρώιμα τη δουλειά τους, και εκσυγχρονίζοντας τα συστήματα κοινωνικής πρόνοιας, έτσι ώστε να εξακολουθούν να παρέχουν την απαιτούμενη ασφάλεια που θα βοηθήσει τους εργαζόμενους να υιοθετήσουν τις αλλαγές.
- ✓ Το μέλλον της Ευρώπης και το μέλλον της στρατηγικής της Λισαβόνας συνδέονται στενά με τη **νεολαία**. Η Ένωση και τα κράτη μέλη πρέπει να εξασφαλίσουν ότι οι προτεινόμενες μεταρρυθμίσεις παρέχουν στη νεολαία μια πρώτη ευκαιρία στη ζωή και την εξοπλίζουν με τα προσόντα που θα της χρειασθούν σε ολόκληρη τη ζωή της. Η Ένωση θα πρέπει επίσης να καθορίσει προτεραιότητες για να ανταποκριθεί στη δημογραφική πρόκληση που αντιμετωπίζει.
- ✓ Τα κράτη μέλη και οι κοινωνικοί εταίροι πρέπει να βελτιώσουν την προσαρμοστικότητα του εργατικού δυναμικού και των επιχειρήσεων καθώς και την ευελιξία των αγορών εργασίας για να βοηθήσουν την Ευρώπη να προσαρμοστεί στην αναδιάρθρωση και στις μεταβολές της αγοράς.
- ✓ Δεδομένης της συρρίκνωσης του εργατικού δυναμικού, επιβάλλεται μια σωστή προσέγγιση της νόμιμης μετανάστευσης. Η Επιτροπή θα υποβάλει

σχέδιο πριν τα τέλη του 2005 με βάση τις διεξαγόμενες δημόσιες διαβουλεύσεις.

- ✓ Η Ευρώπη χρειάζεται **περισσότερες και καλύτερες επενδύσεις στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης**. Εάν δοθεί μεγαλύτερη έμφαση σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο στην απόκτηση δεξιοτήτων και στη δια βίου εκπαίδευση, τα άτομα θα μπορούν ευκολότερα να μετακινηθούν σε νέες θέσεις απασχόλησης. Σε αυτό θα βοηθήσουν η έγκριση, φέτος, του **προγράμματος δια βίου εκπαίδευσης** σε επίπεδο ΕΕ και, το 2006, η παρουσίαση εθνικών στρατηγικών δια βίου εκπαίδευσης από τα κράτη μέλη.
- ✓ Η Ευρώπη χρειάζεται επίσης **μεγαλύτερη κινητικότητα του εργατικού δυναμικού**. Η κινητικότητα στην Ένωση θα ενισχυθεί επίσης με την έγκαιρη υιοθέτηση του πλαισίου επαγγελματικής επάρκειας που εκκρεμεί. Η Επιτροπή θα υποβάλει προτάσεις το 2006 για να απλουστεύσει τη διαδικασία αμοιβαίας **αναγνώρισης της επαγγελματικής επάρκειας**. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιταχύνουν την άρση όλων των περιορισμάτων για την κινητικότητα των εργαζόμενων των χωρών που προσχώρησαν πρόσφατα στην Ένωση.
- ✓ Οι περιφερειακές και οι τοπικές αρχές θα πρέπει να καταρτίσουν σχέδια που θα μας φέρουν κοντύτερα στην υλοποίηση των φιλοδοξιών μας στο πλαίσιο της στρατηγικής της Λισαβόνας. Η **επόμενη γενεά διαρθρωτικών ταμείων** (συμπεριλαμβανομένων των ταμείων αγροτικής ανάπτυξης) αναδιαμορφώνεται σύμφωνα με την ακόλουθη ιδέα: πώς θα μπορέσουν να συνεισφέρουν στην επίτευξη οικονομικής μεγέθυνσης και στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης σε τοπικό επίπεδο.

III Βελτίωση της διαχείρισης της στρατηγικής της Λισαβόνας

Η διαχείριση της στρατηγικής της Λισαβόνας **πρέπει να βελτιωθεί ριζικά για να καταστεί αποτελεσματικότερη και ευκολότερα κατανοητή**. Υπάρχει σύγχυση μεταξύ των αρμοδιοτήτων της Ένωσης και των κρατών μελών της. Υπάρχουν πολλές επικαλυπτόμενες γραφειοκρατικές διαδικασίες υποβολής εκθέσεων και όχι επαρκής οικειοποίηση της στρατηγικής σε πολιτικό επίπεδο.

Για να διευκρινιστούν οι αρμοδιότητες και οι αρμόδιοι, η Επιτροπή θα προτείνει ένα **πρόγραμμα δράσης της Λισαβόνας**.

Επιπλέον, η Επιτροπή προτείνει ενοποιημένη προσέγγιση για τον **εξορθολογισμό των γενικών γραμμών της εφαρμοζόμενης οικονομικής πολιτικής και των κατευθυντηρίων γραμμών για την απασχόληση**, με ένα νέο κύκλο που θα αφορά την οικονομία και την **απασχόληση**. Στο μέλλον, θα χρησιμοποιείται μια ενιαία σειρά κατευθυντηρίων γραμμών παράλληλα με το πρόγραμμα δράσης της Λισαβόνας για την προώθηση της ατζέντας μεταρρύθμισης. Οι εν λόγω κατευθυντηρίες γραμμές θα καλύπτουν τις μακροοικονομικές πολιτικές, την απασχόληση και τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις. Με τη σειρά τους, τα κράτη μέλη οφείλουν να θεσπίσουν εθνικά προγράμματα δράσης για την οικονομική μεγέθυνση και την απασχόληση, αναλαμβάνοντας υποχρεώσεις και θέτοντας στόχους, μετά από εκτεταμένες συζητήσεις σε εθνικό επίπεδο.

Για τον συντονισμό όλων των παραπάνω, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ορίσουν **τον ή την υπεύθυνο για τη στρατηγική της Λισαβόνας σε κυβερνητικό επίπεδο**.

Η υποβολή εκθέσεων θα απλουστευθεί επίσης. Θα υποβάλλεται μια ενιαία έκθεση της Λισαβόνας σε επίπεδο ΕΕ και μία σε εθνικό επίπεδο σχετικά με την πρόοδο που σημειώθηκε. Αυτή η νέα διαδικασία υποβολής εκθέσεων θα δημιουργήσει έναν μηχανισμό με τον οποίο το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα μπορούν να επικεντρώνουν την προσοχή τους σε βασικά θέματα πολιτικής χωρίς να επιβαρύνονται με την πληθώρα τομεακών εκθέσεων που αποτελούν επί του παρόντος μέρος του ετήσιου κύκλου.

Αυτή η προσέγγιση θα διευκολύνει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο να παρέχει πρακτικές οδηγίες στην εαρινή του σύνοδο και την Επιτροπή να εκπληρώνει τον ρόλο της όσον αφορά την παρακολούθηση της προόδου για την επίτευξη των στόχων της Λισαβόνας, ενθαρρύνοντας και προτείνοντας συμπληρωματική δράση για να συνεχισθεί η ορθή εφαρμογή της εν λόγω στρατηγικής.

* * *

Με βάση τα παραπάνω, η Επιτροπή συστήνει στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο:

- να καθιερώσει μια νέα εταιρική σχέση για την οικονομική μεγέθυνση και την απασχόληση
- να εγκρίνει το κοινοτικό πρόγραμμα δράσης και να καλέσει τα κράτη μέλη να καταρτίσουν τα δικά τους εθνικά προγράμματα δράσης
- να εγκρίνει τους νέους διακανονισμούς για τη διαχείριση της στρατηγικής της Λισαβόνας που αναφέρονται στην παρούσα έκθεση, για να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα της εφαρμογής της πολιτικής σε κοινοτικό και εθνικό επίπεδο και να ενθαρρυνθεί η ουσιαστική συζήτηση και η πραγματική οικειοποίηση σε πολιτικό επίπεδο των στόχων μας στο πλαίσιο της στρατηγικής της Λισαβόνας.

1. Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΕΓΕΘΥΝΣΗ ΚΑΙ Η ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΤΟ ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ

*H ατζέντα της
Λισαβόνας
στόχευε στην
αποδέσμευση
των
δυνατοτήτων της
Ένωσης ...*

*... αλλά δεν
σημειώθηκε
ικανοποιητική
πρόοδος.*

*Μεγέθυνση και
θέσεις εργασίας
είναι το επόμενο
μεγάλο
ευρωπαϊκό
σχέδιο.*

Η ενιαία αγορά, το ευρώ και η πρόσφατη διεύρυνση της Ένωσης απέδειξαν τις δυνατότητες της Ένωσης να υλοποιεί φιλόδοξους στόχους. Πάνω από μισόν αιώνα, η Ένωση δημιουργεί συνθήκες ειρήνης και ευημερίας. Προχώρησε αποφασιστικά στη διαμόρφωση ενός νέου οικονομικού, κοινωνικού και πολιτικού τοπίου, θέτοντας κοινούς στόχους και βασιζόμενη για την επίτευξή τους στη συνεργασία όλων: Ένωση και κράτη μέλη, κυβερνήσεις και κοινωνία των πολιτών, επιχειρηματικός κόσμος και πολίτες. Ο ίδιος αυτός δυναμισμός οδήγησε και στην εκπόνηση μιας ατζέντας μεταρρυθμίσεων τον Μάρτιο 2000 κατά το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισαβόνας. Η ατζέντα αυτή, καλύπτοντας ευρύ πεδίο, διαμόρφωσε τον δρόμο για μία ανταγωνιστική και χωρίς αποκλεισμούς, βασιζόμενη στη γνώση, οικονομία η οποία θα αποτελεί μία ευρωπαϊκή απάντηση στις επείγουσες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ήπειρος μας.

Σήμερα, βλέπουμε ότι η κατάσταση που διαμορφώθηκε με τις επικρατούσες οικονομικές συνθήκες, την αβεβαιότητα διεθνώς, την αργή πρόοδο των κρατών μελών και την σταδιακή απώλεια ευδιάκριτου στόχου, είχε ως αποτέλεσμα να ατονήσει πλήρως η στρατηγική της Λισαβόνας. Ωστόσο, οι προκλήσεις έχουν καταστεί ακόμη επιτακτικότερες αν λάβουμε υπόψη τον παγκόσμιο ανταγωνισμό και την γήρανση του πληθυσμού, παράγοντες πολύ προφανέστεροι σήμερα από τι πέντε χρόνια πριν. Την εκτίμηση αυτή συμμερίζεται και η έκθεση που παρουσίασε η ομάδα εργασίας υψηλού επιπέδου υπό την προεδρία του Βιμ Κοκ¹. Υπογράμμισε την **ανεπαρκή πρόοδο** της Ευρώπης όσον αφορά την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής της Λισαβόνας. Πρέπει λοιπόν να αποκαταστήσουμε την εμπιστοσύνη στην ικανότητα της Ευρώπης να δημιουργεί τις προϋποθέσεις για την επίτευξη των στόχων της. Η Ευρώπη μπορεί να βασιστεί στο πλούσιο παρελθόν της και στην πολυμορφία της, στο μοναδικό κοινωνικό της μοντέλο, και να αντλήσει περαιτέρω δυνάμεις από την πρόσφατη διεύρυνσή της που την καθιστά την ευρύτερη ενιαία αγορά και την μεγαλύτερη εμπορική δύναμη παγκοσμίως.

Το σημαντικότερο συμπέρασμα της έκθεσης Κοκ είναι ότι «η προώθηση της μεγέθυνσης και της απασχόλησης στην Ευρώπη είναι το επόμενο μεγάλο ευρωπαϊκό σχέδιο». Η Επιτροπή προτείνει να εστιαστεί εκ νέου η ατζέντα της Λισαβόνας σε δράσεις που προωθούν **την οικονομική μεγέθυνση και την απασχόληση** με τρόπο απόλυτα **συμβατό προς τους στόχους της αειφόρου ανάπτυξης**. Οι δράσεις που εντάσσονται στην στρατηγική αυτή πρέπει να ενισχύσουν τη δυνατότητα της Ένωσης να υλοποιεί και να αναπτύσσει περαιτέρω τους περιβαλλοντικούς και κοινωνικούς στόχους μας. Ωστόσο, η πρόκληση έγκειται στο πώς να οριστεί μία νέα στρατηγική για τους τομείς στους οποίους η Ευρώπη δεν παρουσιάζει καλές επιδόσεις (για παράδειγμα, λιμνάζουσα μεγέθυνση της οικονομίας και ανεπαρκής

¹

Έκθεση της ομάδας εργασίας υψηλού επιπέδου για την στρατηγική της Λισαβόνας, υπό την προεδρία του Βιμ Κοκ, Νοέμβριος 2004. http://europa.eu.int/comm/lisbon_strategy/group/index_en.html

δημιουργία θέσεων απασχόλησης).

*Αντό
προϋποθέτει μία
ανανεωμένη
εταιρική σχέση.*

Η στρατηγική αυτή πρέπει να προωθηθεί μέσω μιας ανανεωμένης εταιρικής σχέσης μεταξύ των κρατών μελών και της Ένωσης – με την πλήρη εμπλοκή των κοινωνικών εταίρων. Η νέα ατζέντα της Λισαβόνας είναι αναγκαστικά ευρείας εμβέλειας αλλά μόνο ένας περιορισμένος αριθμός δράσεων πολιτικής θα είναι καθοριστικός για την επιτυχία της. Πρέπει να επικεντρωθούμε στις δράσεις αυτές προκειμένου να επιτύχουμε συνολικά. Η υλοποίηση των στόχων θα είναι ζωτικής σημασίας και απαιτείται επειγόντως η βελτίωση των ήδη υφιστάμενων μηχανισμών υλοποίησης. Προϋποθέτει μία εκσυγχρονισμένη και αποτελεσματική μέθοδο εργασίας ώστε να εφαρμοστεί η στρατηγική που συνδέει στενά την Ένωση και τα κράτη μέλη. Για να καταστεί κάτι τέτοιο δυνατό, πρέπει όλοι οι εμπλεκόμενοι να κάνουν κτήμα τους την ατζέντα της Λισαβόνας, τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο: κράτη μέλη, ευρωπαίοι πολίτες, κοινοβούλια, κοινωνικοί εταίροι και κοινωνία των πολιτών και όλα τα κοινοτικά όργανα. Πρέπει όλοι να συμβάλουν στην οικοδόμηση του μέλλοντος της Ευρώπης. Σε τελευταία ανάλυση, όλοι θα ωφεληθούν από το μελλοντικό τοπίο που επιχειρεί να διαμορφώσει η ατζέντα της Λισαβόνας. Η ανανεωμένη στρατηγική της Λισαβόνας στοχεύει ακριβώς στην εκμετάλλευση αυτών των δυνατοτήτων προς όφελος των πολιτών μας. Έχει να κάνει με τις ευκαιρίες και ένα κοινό όραμα για πρόοδο.

*Οι υγιείς
μακροοικονομι-
κές συνθήκες
είναι το σημείο
εκκίνησης για
την επιτυχή
έκβαση.*

Υγιείς μακροοικονομικές συνθήκες και πολιτικές

Οι υγιείς μακροοικονομικές συνθήκες είναι βασικό στοιχείο για τη στήριξη μιας αξιόπιστης προσπάθειας με στόχο την αύξηση των αναπτυξιακών δυνατοτήτων και τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης. Ειδικότερα, έχει μεγάλη σημασία να συνεχιστεί η άσκηση μακροοικονομικών πολιτικών προσανατολισμένων στη σταθερότητα και υγιών δημοσιονομικών πολιτικών. Οι κυβερνήσεις, παράλληλα με τη διατήρηση ή την επιδίωξη υγιών δημόσιων οικονομικών, πρέπει να μεγιστοποιήσουν τη συνεισφορά τους στην οικονομική μεγέθυνση και την απασχόληση.

Μέσω των αλλαγών που προτείνονται στο σύμφωνο σταθερότητας και ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης – το οποίο συγκεντρώνει τους κανόνες, σε επίπεδο ΕΕ, που διέπουν τις εθνικές δημοσιονομικές πολιτικές – πρέπει να σταθεροποιηθεί περαιτέρω η οικονομία μας και παράλληλα να διασφαλιστεί ότι τα κράτη μέλη μπορούν να διαδραματίσουν πρωτεύοντα ρόλο στη δημιουργία συνθηκών για μακρόπνοη ανάπτυξη.

Παραγωγικότητα και απασχόληση

Η στρατηγική της Λισαβόνας προσδίδει ίση σημασία στην αύξηση τόσο της απασχόλησης όσο και της παραγωγικότητας, μέσω της προωθημένης ανταγωνιστικότητας.

*Οι περισσότερες
και καλύτερες
θέσεις εργασίας
...*

Πρέπει να δοθεί η δυνατότητα στις αγορές εργασίας να λειτουργούν καλύτερα, να παρέχουν κίνητρα, αφενός, στα άτομα για αναζήτηση εργασίας και, αφετέρου, στις επιχειρήσεις για να αυξήσουν το προσωπικό τους και να

δημιουργήσουν περισσότερες και καλύτερες θέσεις απασχόλησης. Για να επιτευχθεί αυτό θα απαιτηθούν σημαντικές επενδύσεις σε ανθρώπινο κεφάλαιο και μεγαλύτερη προσαρμοστικότητα του εργατικού δυναμικού σε αγορές εργασίας που θα διέπονται από λιγότερους αποκλεισμούς.

...η πρωθημένη ανταγωνιστικότητα μέσω της αύξησης της παραγωγικότητας ...

Η αύξηση της παραγωγικότητας έχει επιβραδυνθεί σημαντικά στην ΕΕ. Η αναστροφή της τάσης αυτής συνιστά και τη βασικότερη πρόκληση για την Ένωση στον τομέα της ανταγωνιστικότητας. Παράλληλα, πρέπει να στοχεύουμε στην βιώσιμη αύξηση της παραγωγικότητας σε όλους τους βασικούς τομείς της οικονομίας μας. Ταυτόχρονα με τη βελτίωση των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού, τις μεγαλύτερες επενδύσεις και τη χρήση των τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ) στον τομέα της οικονομίας, ένα υγιές ανταγωνιστικό περιβάλλον και η σωστή δόση ρυθμιστικών κανόνων είναι ζωτικής σημασίας για την προώθηση της παραγωγικότητας. Ωστόσο, οι πολυάριθμοι στόχοι πολιτικής που περιείχε η στρατηγική της Λισαβόνας άμβλυναν τη σημασία των δράσεων που θα οδηγούνσαν ενδεχομένως σε αύξηση της παραγωγικότητας. Στο εξής, οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, μέσω τέτοιων πολιτικών, πρέπει να λειτουργούν ως άξονας της ανανεωμένης στρατηγικής της Λισαβόνας.

... πρέπει να συμβαδίζουν.

Η αύξηση της παραγωγικότητας και της απασχόλησης πρέπει να συμβαδίζουν. Πρέπει να αποφευχθεί το είδος της ανάπτυξης που δεν συνοδεύεται από αύξηση της απασχόλησης, είδος που αιμαρώσει τις επιδόσεις της οικονομίας των ΗΠΑ τα τελευταία χρόνια. Παράλληλα, πρέπει να επαναφέρουμε τους μακροχρόνια ανέργους και τα άτομα με σχετικά λίγες δεξιότητες πίσω στην εργασία. Το γεγονός αυτό ενδεχομένως έχει επιπτώσεις στον ρυθμό βελτίωσης της παραγωγικότητάς μας. Η ισχυρή έμφαση που δίδεται στη γνώση, στην εκπαίδευση και την καινοτομία, στο πλαίσιο της ανανεωμένης στρατηγικής της Λισαβόνας, θα δημιουργήσει για τα άτομα την ευκαιρία αύξησης της παραγωγικότητάς τους και θα εξασφαλίσει ότι συνολικά η παραγωγικότητά μας αυξάνεται με ταχείς ρυθμούς.

Οι ανοικτές διεθνείς αγορές έχουν σημασία.

Το **άνοιγμα των διεθνών αγορών** και η έντονη οικονομική ανάπτυξη πρόσφατα εκβιομηχανισμένων οικονομιών θα συνεισφέρουν σημαντικά στην οικονομική μεγέθυνση και την απασχόληση. Ωστόσο, αυτό θα συμβεί μόνον αν μπορέσουμε να εξασφαλίσουμε μία βαθύτερη και ταχύτερη διαδικασία διαρθρωτικής προσαρμογής της οικονομίας μας ώστε να επαναδιανεμηθούν πόροι σε τομείς στους οποίους η Ευρώπη παρουσιάζει συγκριτικό πλεονέκτημα. Κατά συνέπεια, για την επιτυχία της ανανεωμένης στρατηγικής της Λισαβόνας, έχει μεγάλη σημασία να διευκολύνουμε την μεταστροφή προς ανταγωνιστικότερους τομείς και ποιοτικότερη απασχόληση.

Η ευθύνη πρέπει να κατανεμηθεί από κοινού στην ΕΕ και σε εθνικό επίπεδο.

Με βάση αυτά, η προώθηση της πολιτικής μας ατζέντας προϋποθέτει την ανάληψη δράσης τόσο σε επίπεδο Ένωσης όσο και σε εθνικό επίπεδο. Η επιτυχία θα εξαρτηθεί από την κοινή ανάληψη ευθυνών και την από κοινού συμμετοχή. Για τους λόγους αυτούς είναι απαραίτητη μία εταιρική σχέση.

2. ΔΗΜΙΟΥΡΓΩΝΤΑΣ ΜΙΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΣΧΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΓΕΘΥΝΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Μεγέθυνση και απασχόληση – το πρώτο παράδειγμα της εταιρικής μας σχέσης για την ευρωπαϊκή ανανέωση.

Για να επιτύχουμε πρέπει να προωθήσουμε τη στρατηγική της Λισαβόνας ...

... κινητοποιώντας υποστήριξη ...

... επεκτείνοντας την οικειοποίηση ...

... και ενισχύοντας τις προτεραιότητες.

Η Επιτροπή πρότεινε πρόσφατα τη δημιουργία μίας εταιρικής σχέσης για την ευρωπαϊκή ανανέωση². Αποτελεί μέρος του προγράμματος στρατηγικής για το 2005-2009 και έχει ως στόχο να δώσει στα κράτη μέλη, στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στους κοινωνικούς εταίρους τη δυνατότητα να εργαστούν από κοινού για την επίτευξη ενιαίου στόχου. Όπως δηλώθηκε ήδη, η μεγέθυνση και η απασχόληση θα είναι ο κεντρικός άξονας της νέας αυτής εταιρικής σχέσης. Όλες οι μέχρι τώρα συνεισφορές δείχνουν καθαρά μία πραγματική βούληση για συμμετοχή στην επίτευξη του ανανεωμένου αυτού φιλόδοξου στόχου.

Συνεπώς, η Επιτροπή καλεί το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του ερχόμενου Μαρτίου να ενεργοποιήσει εκ νέου την στρατηγική της Λισαβόνας μέσω μίας ευρωπαϊκής εταιρικής σχέσης για την απασχόληση και την μεγέθυνση. Η εν λόγω εταιρική σχέση θα έχει μία και μοναδική αποστολή : να διευκολύνει και να επιταχύνει την υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων που απαιτούνται για να δοθεί νέα ώθηση στη μεγέθυνση και στην απασχόληση.

Πρέπει να επιφέρει μία πραγματική προστιθέμενη αξία για να υπάρξουν απτά και γρήγορα αποτελέσματα:

- **Να οδηγήσει σε συνεργασία τους διάφορους παράγοντες.** Η κινητοποίηση και η συλλογική προσπάθεια είναι τα κλειδιά της εταιρικής σχέσης. Οι προκλήσεις είναι κοινές και επηρεάζουν το μοντέλο ανάπτυξής μας. Πρέπει να τις αντιμετωπίσουμε μαζί διότι η δράση καθενός ξεχωριστά είναι αναγκαία για την συνολική επιτυχία. Το εύρος των προκλήσεων είναι τέτοιο, και οι οικονομίες μας τόσο στενά συνδεδεμένες μεταξύ τους, ώστε κανένα κράτος μέλος δεν μπορεί να ανταποκριθεί μόνο του στην κατάσταση αυτή.
- **Να εξασφαλιστεί η οικειοποίηση** αυτών των στόχων και των μεταρρυθμίσεων από το σύνολο των εμπλεκόμενων παραγόντων. Η στρατηγική της Λισαβόνας δεν κατάφερε να εμπλέξει επαρκώς τους βασικούς παράγοντες στην υλοποίησή της, κυρίως σε εθνικό επίπεδο. Η αναγκαία κινητοποίηση μπορεί να επιτευχθεί μόνον εφόσον οι διάφοροι παράγοντες νοιώσουν ότι τους αφορούν οι προτεινόμενες πολιτικές, και ότι πράγματι συμμετέχουν στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και υλοποίησης. Τα κράτη μέλη πρέπει συνεπώς να κληθούν να παρουσιάσουν ένα μόνο εθνικό πρόγραμμα δράσης – μετά από ευρεία διαβούλευση – και μία μόνο εθνική έκθεση για την στρατηγική της Λισαβόνας (βλέπε σημείο 4).
- **Να επανεστιαστούν** οι προσπάθειες σε ευδιάκριτους στόχους προτεραιότητας, οι οποίοι θα στηρίζονται από απτά μέτρα προώθησης της οικονομικής μεγέθυνσης και της απασχόλησης. Κάτι

² COM(2005)12, Στρατηγικοί στόχοι 2005-2009. Ευρώπη 2010: μία εταιρική σχέση για την ευρωπαϊκή ανανέωση – Ευημερία, αλληλεγγύη και ασφάλεια.

τέτοιο είναι θεμελιώδους σημασίας για την επιτυχία της στρατηγικής της Λισαβόνας. Μόνο αν καθορίσουμε σαφείς προτεραιότητες και συγκεκριμένες δράσεις θα μπορέσουμε να κινητοποιήσουμε και να ευαισθητοποιήσουμε τους ενδιαφερόμενους.

Για να έχει η παρούσα εταιρική σχέση αποτελέσματα, πρέπει να επιτευχθεί, σε εθνικό επίπεδο, η πλήρης εμπλοκή και δέσμευση κάθε εταίρου.

3. ΔΡΑΣΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΜΕΓΕΘΥΝΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

3.1. Ένα πρόγραμμα δράσης της Λισαβόνας για την Ένωση και τα κράτη μέλη

Τρεις βασικοί τομείς ...

Στο επίκεντρο της προτεινόμενης εταιρικής σχέσης για την μεγέθυνση και την απασχόληση βρίσκεται το **πρόγραμμα δράσης της Λισαβόνας**. Το πρόγραμμα αυτό καθορίζει προτεραιότητες που θα βοηθήσουν την Ένωση και τα κράτη μέλη της να αυξήσουν την παραγωγικότητα και να δημιουργήσουν περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας. Καλύπτει δράσεις σε τρεις βασικούς τομείς:

- **Να καταστεί η Ευρώπη ελκυστικότερος τόπος επενδύσεων και εργασίας,**
- **Γνώση και καινοτομία ως παράγοντες μεγέθυνσης,**
- **Δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων απασχόλησης**

... θα απλουστεύσουν την προσέγγισή μας ...

Με τον τρόπο αυτό καθίσταται περισσότερο ευδιάκριτος ο στόχος της ανανεωμένης στρατηγικής της Λισαβόνας. Οι προτεραιότητες γίνονται πιο κατανοητές. Αντιμετωπίζονται οι κριτικές σύμφωνα με τις οποίες η στρατηγική της Λισαβόνας είχε θέσει υπερβολικά πολλές προτεραιότητες και οι πολίτες δεν ήταν σε θέση να καταλάβουν το νόημά της λόγω της πολυπλοκότητάς της.

... προσδιορίζοντας ποιος κάνει τι, από πότε και πως θα μετράμε την πρόοδο.

Το πρόγραμμα δράσης της Λισαβόνας – βασιζόμενο στην εμπειρία του προγράμματος της εσωτερικής αγοράς – καθορίζει τις ευθύνες, θέτει προθεσμίες και μετρά την πρόοδο. Ειδικότερα, κάνει σαφή διαχωρισμό μεταξύ των δράσεων σε επίπεδο κρατών μελών και σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι σημαντικότερες δράσεις παρουσιάζονται στο παρόν κεφάλαιο.

Όλα τα όργανα της ΕΕ έχουν κάποιο ρόλο.

Σε επίπεδο ΕΕ, η Επιτροπή θα διαδραματίσει τον κεντρικό της ρόλο ο οποίος συνίσταται στην εκπόνηση των πολιτικών και στη διασφάλιση της εφαρμογής τους. Στο έργο της αυτό θα συνεργαστεί στενά με το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, και θα βασιστεί στην εμπειρογνωμοσύνη άλλων οργάνων της ΕΕ όπως η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, η Επιτροπή των Περιφερειών ή στον χρηματοοικονομικό τομέα, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων.

Τα κράτη μέλη πρέπει να αναλάβουν

Σε εθνικό επίπεδο, η Επιτροπή θα διευκολύνει το έργο μέσω της συγκριτικής αξιολόγησης, της χρηματοδοτικής στήριξης, της προώθησης του κοινωνικού

σοβαρή δέσμευση.

διαλόγου ή του καθορισμού των βέλτιστων πρακτικών. Ωστόσο, το πρώτο στάδιο της στρατηγικής της Λισαβόνας απέτυχε κυρίως στο επίπεδο της πρακτικής εφαρμογής. Για το λόγο αυτό, η Επιτροπή εντοπίζει τα σημεία για τα οποία τα κράτη μέλη, λαμβάνοντας υπόψη την ιδιαίτερη κατάσταση εκάστου εξ αυτών, πρέπει να αναλάβουν σοβαρές δεσμεύσεις εντός του πλαισίου του εθνικού τους προγράμματος δράσης. Οι δεσμεύσεις αυτές πρέπει να καλύπτουν συγκεκριμένα μέτρα, συμπεριλαμβανομένων ενός χρονοδιαγράμματος εκτέλεσης και δεικτών προόδου. Η Επιτροπή θα συνεχίσει να παρακολουθεί και να αξιολογεί την επιτευχθείσα πρόοδο, χρησιμοποιώντας τη νέα μέθοδο εκθέσεων και συντονισμού που περιγράφεται στη συνέχεια.

3.2. Να καταστεί η Ευρώπη ελκυστικότερος τόπος επενδύσεων και εργασίας

Για να δοθεί ώθηση στην μεγέθυνση και στην απασχόληση πρέπει να αυξηθεί η ελκυστικότητα της Ευρώπης ως τόπου επενδύσεων και εργασίας. Η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη πρέπει να επικεντρώσουν τη δράση τους σε βασικούς μοχλούς.

Χρειαζόμαστε ένα καλύτερο περιβάλλον για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις μας.

Η δράση σ' αυτόν τον τομέα **έχει ιδιαίτερη σημασία για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις της Ευρώπης (ΜΜΕ)** οι οποίες αντιπροσωπεύουν το 99% του συνόλου των επιχειρήσεων και τα δύο τρίτα της απασχόλησης. Υπάρχουν τη στιγμή αυτή υπερβολικά πολλά εμπόδια για να γίνει κάποιος επιχειρηματίας ή να συστήσει νέα επιχείρηση και, κατά συνέπεια, η Ευρώπη χάνει πολλές ευκαιρίες. Η ενθάρρυνση περισσότερων επιχειρηματικών πρωτοβουλιών προϋποθέτει την προώθηση της επιχειρηματικής νοοτροπίας. Η ισορροπία μεταξύ κινδύνου και ανταμοιβής που συνδέεται με την επιχειρηματικότητα πρέπει να επανεξεταστεί. Το στίγμα της αποτυχίας καθιστά δυσχερέστερη την έναρξη επιχειρηματικής δραστηριότητας και αποτρέπει μάλιστα πολλούς από το να ξεκινήσουν μία επιχείρηση. Τέλος, στην Ευρώπη, παρά την πρόοδο που σημειώθηκε την πρώτη πενταετία από την στρατηγική της Λισαβόνας, εξακολουθούν να είναι ανεπαρκή τα επιχειρηματικά κεφάλαια που διατίθενται για την εκκίνηση καινοτόμων νέων επιχειρήσεων και οι ισχύοντες φορολογικοί κανόνες αποθαρρύνουν την παρακράτηση κερδών για σχηματισμό μετοχικού κεφαλαίου.

3.2.1 Να διευρυνθεί σε έκταση και σε βάθος η εσωτερική αγορά

Πρέπει να διευρύνουμε σε έκταση και σε βάθος την εσωτερική αγορά ...

Η ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς, ειδικότερα στον τομέα των υπηρεσιών, τα κλειστά επαγγέλματα, η ενέργεια, οι μεταφορές, οι δημόσιες συμβάσεις και οι χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες παραμένουν σημαντικά θέματα. Η παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών κοινής ωφέλειας σε όλους τους πολίτες σε προσιτές τιμές είναι επίσης αναγκαία. Ένας υγιής και ανοικτός τομέας υπηρεσιών καθίσταται όλο και περισσότερο ζωτικής σημασίας για την μεγέθυνση της ευρωπαϊκής οικονομίας και τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης. Στον τομέα των υπηρεσιών αναλογεί σχεδόν το σύνολο των νέων θέσεων εργασίας που δημιουργήθηκαν στην ΕΕ το διάστημα 1997-2002. Οι υπηρεσίες αντιπροσωπεύουν πλέον το 70% της προστιθέμενης αξίας στην ΕΕ. Η ελευθέρωση της παροχής υπηρεσιών θα τονώσει την μεγέθυνση της

οικονομίας και θα δημιουργήσει απασχόληση. Αν ελευθερωθεί ο τομέας των υπηρεσιών, θα μπορούσαν να δημιουργηθούν 600.000 νέες θέσεις εργασίας.

Πρόκειται για τομείς που μπορούν να δημιουργήσουν πραγματική μεγέθυνση και απασχόληση και έχουν άμεση σημασία για τους καταναλωτές. Σε πολλούς από τους τομείς αυτούς, με την στρατηγική της Λισαβόνας έχει ήδη παραχθεί ικανή νομοθεσία, αλλά τα κράτη μέλη προκαλούν απογοήτευση στις επιχειρήσεις τους και στους πολίτες τους καθώς κωλυσιεργούν όσον αφορά την μεταφορά της νομοθεσίας αυτής στο εθνικό δίκαιο και την εφαρμογή της.

*... να
παρακινήσουμε τις
επενδύσεις και την
καινοτομία ...*

*Na
ekmetalleneutóme
sto épakro tis
υπηρεσίες γενικού
οικονομικού
ενδιαφέροντος*

*... και οι εθνικές
διοικήσεις έχουν
πρωτεύοντα ρόλο.*

Η άρση των φραγμών που απομένουν θα δημιουργήσει νέες ευκαιρίες για είσοδο στην αγορά και ο ανταγωνισμός που θα προκύψει θα δώσει ώθηση στις επενδύσεις και την καινοτομία. Κάτι τέτοιο μάλιστα αποκτά ιδιαίτερη σημασία υπό τις σημερινές συνθήκες τελμάτωσης των εσωτερικών εμπορευματικών συναλλαγών της ΕΕ και επιβράδυνσης της σύγκλισης τιμών.

Οι υπηρεσίες κοινής ωφέλειας έχουν να διαδραματίσουν κεντρικό ρόλο εντός μιας αποτελεσματικής και δυναμικής ενιαίας αγοράς. Η Επιτροπή δημοσίευσε τον Μάιο 2004 ένα Λευκό βιβλίο όπου καθορίζονται οι αρχές που διέπουν τις πολιτικές της ΕΕ στον τομέα των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας και εξετάζονται βασικά θέματα όπως η διεπαφή με την εσωτερική αγορά, ο ανταγωνισμός και οι κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, η επιλογή του παρόχου και τα δικαιώματα του καταναλωτή. Η Επιτροπή θα ασχοληθεί εκ νέου με τα θέματα αυτά αργότερα, εντός του 2005.

Τέλος, τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίσουν ότι τα ρυθμιστικά τους συστήματα είναι καλύτερα προσαρμοσμένα στις ανάγκες μιας αγοράς που καλύπτει το σύνολο της ΕΕ. Είναι ζωτικής σημασίας να εξασφαλίσουμε και, όπου κρίνεται αναγκαίο, να βελτιώσουμε τον ρόλο των εθνικών διοικήσεων δημιουργώντας ευνοϊκές συνθήκες αγοράς (π.χ. χρήση των ηλεκτρονικών υπηρεσιών (η δημόσια διοίκηση), αντιμετώπιση της διαφθοράς και της απάτης). Επιπλέον, πολλά μπορούν να γίνουν στον τομέα της φορολογίας ώστε να λειτουργεί καλύτερα η ενιαία αγορά και να μειωθούν οι ισχύοντες φραγμοί και ο φόρτος διοικητικών διαδικασιών για τους επιχειρηματίες.

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΤΗΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΓΟΡΑΣ

Το **σχέδιο δράσης για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες** ήταν μία από τις επιτυχέστερες στιγμές του πρώτου σταδίου της στρατηγικής της Λισαβόνας: νομοθετικά μέτρα εκπονήθηκαν έγκαιρα· τα ευρωπαϊκά όργανα συνεργάστηκαν αποτελεσματικά και βρέθηκαν καινοτόμες λύσεις για την συμπλήρωση του φιλόδοξου νέου πλαισίου. Αυτό που μετρά πλέον είναι να διασφαλιστεί ότι οι κανόνες εφαρμόζονται με συνέπεια στο σύνολο της Ένωσης. Ταυτόχρονα, τα «υπόλοιπα» θέματα από το σχέδιο δράσης για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες πρέπει να αντιμετωπιστούν τα επόμενα χρόνια. Δράση μπορεί να αναληφθεί μόνον εφόσον αποδειχθεί η ύπαρξη σαφούς προστιθέμενης αξίας, μετά από ευρεία διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη και μετά από αξιολόγηση των επιπτώσεων.

Για να υπάρξει ομοφωνία σχετικά με την **οδηγία για τις υπηρεσίες**, και για να εξασφαλιστεί η ομαλή συζήτηση αυτής της σημαντικής πρότασης, η Επιτροπή θα εργαστεί εποικοδομητικά με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο και άλλα εμπλεκόμενα μέρη με σκοπό να εγκριθεί η οδηγία αυτή σε πρώτη ανάγνωση από το Κοινοβούλιο. Θα επικεντρωθούμε ειδικότερα σε προβληματισμό για τομείς όπως η λειτουργία των διατάξεων σχετικά με την χώρα καταγωγής και οι ενδεχόμενες επιπτώσεις για ορισμένους κλάδους.

Όσον αφορά την **οδηγία REACH**, η Επιτροπή τονίζει την ανάγκη να ληφθεί τελικά μία απόφαση συνεπής προς τους στόχους της Λισαβόνας όσον αφορά την ανταγωνιστικότητα των ευρωπαϊκών βιομηχανιών και την ενθάρρυνση της καινοτομίας, η οποία θα επιφέρει σημαντική βελτίωση στην υγεία και το περιβάλλον προς όφελος των Ευρωπαίων πολιτών. Η Επιτροπή υπογραμμίζει την βούλησή της να συνεργαστεί πλήρως με το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο στην αναζήτηση ρεαλιστικών λύσεων σε βασικά θέματα που έχουν ανακύψει κατά την εξέταση του συστήματος REACH προκειμένου να βελτιωθεί η λειτουργικότητά του.

Για να υπερνικηθούν τα εμπόδια που δημιουργούν οι 25 διαφορετικές ομάδες κανόνων που διέπουν την φορολόγηση των εταιρειών όταν αυτές λειτουργούν σε διάφορα κράτη μέλη, η Επιτροπή αναλαμβάνει δράση προκειμένου να επιτύχει συμφωνία για μία **κοινή ενοποιημένη φορολογική βάση** και την εφαρμογή της. Με τον τρόπο αυτό θα μειωθεί ένα σημαντικό έξοδο που προκύπτει από την επιχειρηματική δραστηριοποίηση σε διαφορετικά κράτη, ενώ ταυτόχρονα τα κράτη μέλη θα έχουν την ελευθερία να καθορίζουν τους φορολογικούς τους συντελεστές για την φορολόγηση των εταιρειών.

Το **Κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας** έχει γίνει πλέον σύμβολο της δέσμευσης της Ένωσης για μία οικονομία βασιζόμενη στη γνώση. Εξακολουθεί να είναι μία σημαντική πρόταση, και πρέπει να επιδιωχθεί ταχεία πρόοδος προς μία λειτουργική λύση που στηρίζει την καινοτομία.

3.2.2 Να εξασφαλιστούν ανοικτές και ανταγωνιστικές αγορές εντός και εκτός Ευρώπης

O ανταγωνισμός είναι κεφαλαιώδους σημασίας.

Ο ανταγωνισμός είναι θεμελιώδους σημασίας για το σύνολο της εταιρικής σχέσης για την μεγέθυνση και την απασχόληση. **Η πολιτική ανταγωνισμού της ΕΕ έχει διαδραματίσει πρωτεύοντα ρόλο στη διαμόρφωση ευρωπαϊκών ανταγωνιστικών αγορών** οι οποίες συνέβαλαν στην αύξηση της παραγωγικότητας. Αυτό θα συνεχιστεί στη διευρυμένη Ευρώπη ειδικότερα μέσω της προορατικής εφαρμογής και μιας μεταρρύθμισης των κρατικών ενισχύσεων για την καινοτομία, της E&A και των επιχειρηματικών κεφαλαίων. Η Επιτροπή, συνεπώς, θα εξακολουθήσει να εφαρμόζει τις πολιτικές της περί ανταγωνισμού, οι οποίες μπορούν επίσης να βοηθήσουν στον εντοπισμό ρυθμιστικών και άλλων φραγμών στον ανταγωνισμό. Θα αναληφθούν **έρευνες σε βασικούς τομείς**, όπως οι χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και η ενέργεια, για να επιβεβαιωθούν οι λόγοι για τους οποίους οι αγορές δεν λειτουργούν πλήρως στους τομείς αυτούς.

Ta κράτη μέλη πρέπει να μειώσουν και να επανακατανείμουν τις κρατικές ενισχύσεις.

Τα κράτη μέλη πρέπει να μειώσουν και να επανακατανείμουν τις κρατικές ενισχύσεις ώστε να καλύπτουν τις αδυναμίες της αγοράς σε τομείς με μεγάλες αναπτυξιακές δυνατότητες, καθώς και να τονώσουν την καινοτομία. Οι πρωτοβουλίες αυτές πρέπει σαφώς να στοχεύουν στις ανάγκες και τα βάρη των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων. Η Επιτροπή θα ξεκινήσει μία εκτεταμένη μεταρρύθμιση των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων εντός του έτους (βλέπε τμήμα 3.3.1).

Οι επιχειρήσεις της ΕΕ χρειάζονται επίσης ανοικτές παγκόσμιες αγορές.

Οι ευρωπαϊκές εταιρείες βρίσκονται όλο και περισσότερο αντιμέτωπες με διεθνείς προκλήσεις και η εμπορική πολιτική της ΕΕ πρέπει να διασφαλίζει ότι μπορούν να έχουν πρόσβαση σε τρίτες αγορές υπό δίκαιες συνθήκες ανταγωνισμού και βάσει σαφών κανόνων. Κοντολογίς, οι ανοικτές αγορές, τόσο στην Ευρώπη όσο και παγκοσμίως, είναι ζωτικής σημασίας για την επίτευξη υψηλότερων δεικτών οικονομικής μεγέθυνσης.

ΜΕΓΕΘΥΝΣΗ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ : Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΔΙΑΣΤΑΣΗ

Ως εκ τούτου, η σύναψη μιας φιλόδοξης συμφωνίας στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων της Ντόχα, παραμένει ο βασικότερος στόχος. Αυτή θα πρέπει να συμπληρωθεί με διμερείς και περιφερειακές συμφωνίες ελεύθερων συναλλαγών, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται συμφωνίες με την Μερκοσούρ και με το Συμβούλιο συνεργασίας των χωρών του Περσικού.

Πρέπει να υπάρξει μία νέα δυναμική όσον αφορά τη ρυθμιστική και τη διοικητική σύγκλιση σε διεθνές επίπεδο, ειδικότερα στο πλαίσιο των διατλαντικών εμπορικών σχέσεων. Διασφαλίζοντας την ευρύτερη δυνατή σύγκλιση των προτύπων σε διεθνές επίπεδο – είτε με τους κυριότερους εμπορικούς μας εταίρους όπως οι ΗΠΑ ή με ταχέως αναπτυσσόμενες αγορές στην Ασία, όπως η Κίνα και η Ινδία, είτε με άλλες χώρες που γειτνιάζουν με την ΕΕ – δημιουργούμε δυνατότητες για σημαντική μείωση του κόστους και αύξηση της παραγωγικότητας. Η Επιτροπή θα επιδιώξει δυναμικά την υλοποίηση της ατζέντας αυτής.

3.2.3 Να βελτιωθούν οι ευρωπαϊκές και οι εθνικές ρυθμίσεις

To σωστό ρυθμιστικό πλαίσιο βοηθά τις επιχειρήσεις και κτίζει την εμπιστοσύνη των καταναλωτών.

Πρέπει να καταργήσουμε τα περιττά βάρη

Ο περιορισμός του περιττού κόστους, η άρση εμποδίων για την προσαρμοστικότητα και την καινοτομία και μία νομοθεσία περισσότερο φιλική στον ανταγωνισμό και την απασχόληση θα βοηθήσουν στη δημιουργία αποτελεσματικότερων συνθηκών για οικονομική μεγέθυνση και βελτιωμένη παραγωγικότητα. Μεταξύ αυτών συγκαταλέγονται μέτρα όπως η απλούστευση, η ορθά δομημένη νομοθεσία και οι προσπάθειες για μείωση της επιβάρυνσης που προκύπτει από το διοικητικό κόστος. Ένα σωστό ρυθμιστικό πλαίσιο θα ενισχύσει επίσης την εμπιστοσύνη των καταναλωτών και θα τους βοηθήσει να συμβάλλουν και αυτοί στην ανάπτυξη. Τα ρυθμιστικά βάρη επηρεάζουν επίσης δυσανάλογα τις ΜΜΕ οι οποίες συνήθως έχουν διαθέσιμους περιορισμένους πόρους για να διεκπεραιώνουν τις διοικητικές διαδικασίες που συχνά υπαγορεύουν οι εν λόγω ρυθμίσεις.

Μία νέα προσέγγιση του ρυθμιστικού πλαισίου πρέπει να στοχεύει στην άρση επιβαρύνσεων και εμποδίων που υπονομεύουν την επίτευξη των στόχων της πολιτικής. Το καλύτερο ρυθμιστικό πλαίσιο πρέπει να αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο για τη λήγη αποφάσεων σε όλα τα επίπεδα της Ένωσης.

ΚΑΛΥΤΕΡΟ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Ένα καλύτερο ρυθμιστικό πλαίσιο επιδρά θετικά στη διαμόρφωση ευνοϊκών συνθηκών για την οικονομική ανάπτυξη, την απασχόληση και την παραγωγικότητα, δεδομένου ότι η βελτιωμένης ποιότητας νομοθεσία παρέχει τα σωστά κίνητρα για τις επιχειρήσεις, μειώνει περιττές δαπάνες και αίρει εμπόδια για την προσαρμοστικότητα και την καινοτομία.

Τα κράτη μέλη πρέπει επίσης να επιδιώκουν με δική τους πρωτοβουλία τη βελτίωση της νομοθεσίας τους, κυρίως σε τομείς στους οποίους η αύξηση της παραγωγικότητας στην Ευρώπη χάνει σταθερά ταχύτητα, όπως για παράδειγμα ο τομέας των υπηρεσιών.

Η Επιτροπή θα επιδιώξει αποφασιστικά τον στόχο αυτό και θα ξεκινήσει μία νέα μεγάλη πρωτοβουλία πριν από το εαρινό Συμβούλιο, η οποία, μεταξύ άλλων, θα περιλαμβάνει :

- Καλύτερη αξιολόγηση των επιπτώσεων των νέων προτάσεων νομοθεσίας/πολιτικής σχετικά με την ανταγωνιστικότητα, μέσω και του μηχανισμού αξιολόγησης των επιπτώσεων.
- Προσφυγή σε εξωτερική εμπειρογνωμοσύνη για παροχή συμβουλών σχετικά με την ποιότητα και την μεθοδολογία αξιολόγησης των επιπτώσεων.
- Η συσσώρευση εμποδίων όπως το ρυθμιστικό πλαίσιο, η δύσκολη πρόσβαση στην αγορά και η ανεπαρκής ανταγωνιστική πίεση, μπορεί να επιβραδύνει την καινοτομία σε τομείς που παρουσιάζουν ωστόσο μεγάλες αναπτυξιακές δυνατότητες. Για το λόγο αυτό, η Επιτροπή θα ξεκινήσει μία σειρά τομεακών αναλύσεων με σκοπό να προσδιορίσει τα εμπόδια που συναντούν η μεγέθυνση και η καινοτομία σε βασικούς τομείς. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στα βάρη που αντιμετωπίζουν οι

μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.

3.2.4 Επέκταση και βελτίωση των ευρωπαϊκών υποδομών

Οι σύγχρονες υποδομές διευκολύνουν το εμπόριο και την κινητικότητα.

Η ενιαία αγορά πρέπει να διαθέτει **σύγχρονες υποδομές** ώστε να διευκολύνεται το εμπόριο και η κινητικότητα. Η πρόοδος που σημειώνεται είναι απογοητευτικά αργή και η κατάσταση αυτή πρέπει να διορθωθεί. **Οι σύγχρονες υποδομές είναι σημαντικός παράγοντας ανταγωνιστικότητας που επηρεάζει πολλές επιχειρηματικές αποφάσεις,** καθώς καθορίζει την ελκυστικότητα κάθε τόπου, από κοινωνικοοικονομικής άποψης. Εγγυώνται την κινητικότητα των ατόμων, των εμπορευμάτων και των υπηρεσιών σε όλη την επικράτεια της Ένωσης. Επίσης, οι επενδύσεις σε υποδομές, ειδικότερα στα νέα κράτη μέλη, θα ενθαρρύνουν την οικονομική μεγέθυνση και θα οδηγήσουν σε μεγαλύτερη σύγκλιση σε οικονομικό, κοινωνικό και περιβαλλοντικό επίπεδο. Λόγω των μακροπρόθεσμων επιπτώσεων που έχουν οι υποδομές, οι σχετικές αποφάσεις πρέπει να είναι σε άμεση συνάρτηση με την βιωσιμότητα Ομοίως, δίκαια και αποτελεσματικά συστήματα τιμολόγησης των υποδομών θα εξυπηρετήσουν τον στόχο αυτό.

Πρέπει να εφαρμοστεί πλήρως το άνοιγμα των ενεργειακού κλάδου και άλλων βιομηχανιών δικτύων κοινής ωφέλειας.

Τέλος, πρέπει να διασφαλίσουμε ότι εφαρμόζεται πλήρως και στην πράξη το άνοιγμα στον ανταγωνισμό, που έχει ήδη συμφωνηθεί, τομέων όπως η ενέργεια και άλλες βιομηχανίες δικτύων κοινής ωφέλειας. Με τα μέτρα αυτά εξασφαλίζεται σε σημαντικό βαθμό η βέλτιστη χρησιμοποίηση των υποδομών τόσο από τον κλάδο της βιομηχανίας όσο και από τους καταναλωτές, που επωφελούνται, ανεξάρτητα από το που είναι εγκατεστημένοι, από χαμηλότερες τιμές, από μεγαλύτερη επιλογή και από την εγγυημένη υψηλή ποιότητα υπηρεσιών κοινής ωφέλειας για όλους τους πολίτες.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Οι σύγχρονες μεταφορικές και ενεργειακές υποδομές στο σύνολο της επικράτειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι προαπαιτούμενο για να αποκομίσουμε οφέλη από μία ανανεωμένη στρατηγική της Λισαβόνας. Τα κράτη μέλη πρέπει να υλοποιήσουν τις δεσμεύσεις τους και να ξεκινήσουν εργασίες για τα **45 διασυνοριακά έργα «ταχείας έναρξης»** στους τομείς των μεταφορών και της ενέργειας. Ο συντονισμός σε ευρωπαϊκό επίπεδο ανά μεμονωμένο έργο πρέπει να συμβαδίσει με μία σαφή δέσμευση εκ μέρους των ενδιαφερόμενων κρατών μελών ότι ξεκινά η διαδικασία σχεδιασμού και χρηματοδότησης. Τα κράτη μέλη πρέπει να εκπονούν εκθέσεις για την πρόοδο που σημειώθηκε στο πλαίσιο των εθνικών τους προγραμμάτων δράσης.

3.3. Η γνώση και η καινοτομία στην υπηρεσία της ανάπτυξης

Η γνώση προωθεί την αύξηση της παραγωγικότητας.

Στις προηγμένες οικονομίες όπως η ΕΕ, η γνώση, δηλαδή η έρευνα και ανάπτυξη, η καινοτομία και η εκπαίδευση, αποτελούν το μοχλό για την ανάπτυξη της παραγωγικότητας. Η γνώση είναι ο αποφασιστικός παράγοντας που εξασφαλίζει την ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης στον πλανήτη της παγκοσμιοποίησης όπου οι άλλοι ανταγωνίζονται με φθηνή εργασία ή με πρωτογενείς πόρους.

3.3.1 Αύξηση και βελτίωση των επενδύσεων σε Έρευνα και Ανάπτυξη

Πρέπει να καλύψουμε το επενδυτικό κενό της ΕΕ σε έρευνα και ανάπτυξη.

Εντούτοις, οι επενδύσεις της ΕΕ είναι κατά το ένα τρίτο λιγότερες από αυτές των ΗΠΑ σε έρευνα και ανάπτυξη. Το 80% αυτής της διαφοράς οφείλεται στις ανεπαρκείς επενδύσεις σε έρευνα και ανάπτυξη από τον ιδιωτικό τομέα σε τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ). Σήμερα δαπανά μόνον το 2% του ΑΕΠ, το οποίο είναι ελάχιστα υψηλότερο από το επίπεδο που είχε παρατηρηθεί κατά την εποχή εγκαίνιασης της στρατηγικής της Λισαβόνας. Η ΕΕ πρέπει να σημειώσει ταχύτερη πρόοδο στην υλοποίηση του στόχου της που συνίσταται στο 3% του ΑΕΠ για **δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης**. Αυτό απαιτεί την αύξηση των δημοσίων δαπανών, πιο ευνοϊκό πλαίσιο προϋποθέσεων και την παροχή ισχυρών κινήτρων στις εταιρείες ώστε να επενδύσουν σε καινοτομία και έρευνα και ανάπτυξη, καθώς και να αυξήσουν το προσωπικό τους με καλά κατηρτισμένους και δραστήριους ερευνητές.

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΣΤΟΧΟΥ ΤΟΥ 3% ΓΙΑ ΈΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Η πρόοδος στην επίτευξη του στόχου της Λισαβόνας για δαπάνες της ΕΕ σε έρευνα και ανάπτυξη (3% του ΑΕΠ το 2010) εξαρτάται κυρίως από τα κράτη μέλη. Τα κράτη μέλη πρέπει να εξηγήσουν, στο πλαίσιο των εθνικών τους προγραμμάτων για τη στρατηγική της Λισαβόνας, τα μέτρα που προτίθενται να λάβουν για την υλοποίηση αυτού του στόχου. Η αύξηση των δαπανών σε έρευνα και ανάπτυξη από τον επιχειρηματικό κλάδο είναι αποφασιστικής σημασίας και τα κράτη μέλη πρέπει να επωφεληθούν πλήρως από τις ευκαιρίες που προσφέρει το νέο πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων.

Το κύριο δομικό στοιχείο πρέπει επίσης να είναι μια συντονισμένη ευρωπαϊκή προσέγγιση για τη **βελτίωση του φορολογικού περιβάλλοντος για την έρευνα και ανάπτυξη**. Τέτοια μέτρα ήταν καθοριστικά σε άλλες χώρες εφόσον ενθάρρυναν τους επιχειρηματίες να επενδύσουν μεγαλύτερα ποσά σε έρευνα και ανάπτυξη. Ένα τέτοιο πλαίσιο θα είναι ουσιαστικό για την ανάπτυξη των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων σ' ολόκληρη την Ένωση.

Σε επίπεδο της Ένωσης, το **7ο ερευνητικό πρόγραμμα-πλαίσιο** θα δώσει ισχυρή ώθηση στην ανταγωνιστικότητα των βιομηχανιών μας σε βασικούς τομείς τεχνολογίας με την συγκέντρωση και την ενίσχυση των προσπαθειών σε όλη την ΕΕ και με τη μόχλευση των επενδύσεων του ιδιωτικού τομέα. Το νέο πρόγραμμα-πλαίσιο θα επικεντρωθεί επίσης στην υπεροχή της ερευνητικής βάσης μέσω ενός μελλοντικού **Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας**, που θα απαρτίζεται από ανεξάρτητους επιστήμονες διεθνούς κύρους και θα επιλέγει ερευνητικά σχέδια και προγράμματα με βάση την επιστημονική αριστεία.

ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΓΙΑ ΈΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Στο πλαίσιο της συνολικής μεταρρύθμισης των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις, θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην **αναθεώρηση του υπάρχοντος πλαισίου κρατικών ενισχύσεων για έρευνα και ανάπτυξη** με σκοπό να διευκολυνθούν η πρόσβαση στη χρηματοδότηση και στα κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου καθώς και η δημόσια χρηματοδότηση της έρευνας και ανάπτυξης και της καινοτομίας. Η Επιτροπή θα υποβάλει μια ανακοίνωση για το μέλλον της πολιτικής κρατικών ενισχύσεων πριν από το καλοκαίρι του 2005. Πρέπει να διευκολυνθεί η πρόσβαση των επιχειρήσεων, ειδικότερα των νέων και καινοτόμων, στις πηγές χρηματοδότησης για σκοπούς έρευνας και ανάπτυξης. Σήμερα η περιορισμένη πρόσβαση στις πηγές χρηματοδότησης αποτελεί τροχοπέδη για την καινοτομία. Η βοήθεια του δημοσίου τομέα πρέπει να γίνεται διαθέσιμη όταν οι θετικές επιπτώσεις για το σύνολο της κοινωνίας κρίνονται σημαντικές ενώ παράλληλα πρέπει να εμποδίζεται η στρέβλωση των όρων του ανταγωνισμού.

3.3.2 Διευκόλυνση της καινοτομίας, νιοθέτηση των ΤΠΕ και βιώσιμη χρήση των πόρων

*Ta
Πανεπιστήμια
μπορούν να
παιξουν
κεντρικό
ρόλο στην
παραγωγή και
διάδοση της
γνώσης.*

Η συμβολή των πανεπιστημίων στην παραγωγή και στη διάδοση της γνώσης σε ολόκληρη την Ένωση πρέπει να ενισχυθεί. Η Επιτροπή θα προτείνει ιδέες για τον τρόπο αύξησης του δυναμικού και της ποιότητας της έρευνας και της επιστήμης στα πανεπιστήμια ώστε να γίνουν πιο ελκυστικά και να αναπτύξουν ισχυρότερους δεσμούς με την βιομηχανία. Η Επιτροπή θα προτείνει επίσης κατευθυντήριες οδηγίες για τη βελτίωση της συνεργασίας τους στον τομέα της έρευνας και της μεταφοράς τεχνολογίας με τη βιομηχανία. Θα εξετάσει επίσης τον τρόπο με τον οποίο θα γίνουν ανταγωνιστικά τα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια σε διεθνές επίπεδο. Οι σημερινές μέθοδοι διαχείρισης της χρηματοδότησης και της ποιότητας κρίνονται ανεπαρκείς για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που προκύπτουν από την παγκοσμιοποιημένη αγορά καθηγητών, σπουδαστών και της ίδιας της γνώσης.

*Oι επενδύσεις
της Ένωσης
μπορούν να
παιξουν
κάποιο ρόλο.*

Για να επιτευχθούν μεγαλύτερες συνέργιες μεταξύ έρευνας και των διαρθρωτικών πόρων και των πόρων συνοχής, πρέπει να αυξήσουμε τις επενδύσεις μας σε εγκαταστάσεις για την έρευνα και την καινοτομία ώστε να δοθεί η δυνατότητα σε μεγαλύτερο αριθμό περιοχών να συμμετέχουν στις ερευνητικές δραστηριότητες σε κοινοτικό επίπεδο.

ΠΟΛΟΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

Σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, πρέπει να ευνοηθεί η δημιουργία πόλων καινοτομίας που **θα αποτελούνται από μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις οι οποίες έχουν επιδείξει ενεργό δράση στις τεχνολογίες αιχμής, και από πανεπιστήμια με την αναγκαία επιχειρηματική και χρηματοδοτική στήριξη.** Τα κράτη μέλη πρέπει να εκμεταλλευθούν τις ευκαιρίες που προσφέρουν τα περιφερειακά και κοινοτικά ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για να στηρίξουν τις περιφερειακές στρατηγικές καινοτομίας. Αυτή η προσέγγιση είναι σημαντική για την ανάπτυξη νέων «κέντρων αριστείας» που ενθαρρύνονται από το κοινοτικό ερευνητικό πρόγραμμα ώστε να μεταφερθούν στην πράξη περισσότερες θεωρητικές έννοιες. Αυτή η πρωτοβουλία θα στηριχθεί από την ενίσχυση των δεσμών μεταξύ των περιφερειακών ταμείων, του ερευνητικού προγράμματος πλαισίου και του νέου προγράμματος ανταγωνιστικότητας και καινοτομίας.

Τα εθνικά σχέδια δράσης βάσει της στρατηγικής της Λισαβόνας πρέπει να καταρτίσουν ένα χάρτη πορείας για την δημιουργία και την ανάπτυξη νέων ή παλαιών πόλων.

Η επιδίωξη της γνώσης ήταν πάντα στο επίκεντρο της ευρωπαϊκής περιπέτειας. Συνέβαλε στον προσδιορισμό της ταυτότητας και των αξιών μας, και αποτελεί τον οδηγό για την μελλοντική ανταγωνιστικότητά μας. Για να ενισχύσουμε τη δέσμευση που έχουμε αναλάβει υπέρ της γνώσης ως βασικού στοιχείου της οικονομικής μεγέθυνσης, η Επιτροπή προτείνει τη δημιουργία ενός **«Ευρωπαϊκού Ιδρύματος Τεχνολογίας»** που θα αποτελεί τον πόλο προσέλκυσης των καλύτερων «εγκεφάλων», των καλύτερων ιδεών και των σημαντικότερων εταιρειών του πλανήτη. Η Επιτροπή θα συνεργασθεί ενεργά με τα κράτη μέλη και τους ιδιωτικούς φορείς για να διερευνήσει τους καλύτερους δυνατούς τρόπους υλοποίησης αυτής της ιδέας.

Οι επενδύσεις σε νέες τεχνολογίες...

... είναι σημαντικές για την αύξηση της παραγωγικότητας, ενώ....

Η καινοτομία επηρεάζεται σημαντικά από τον ανταγωνισμό και την φορολογική πολιτική, καθώς και από την ταχύτητα με την οποία απορροφώνται οι νέες τεχνολογίες, ειδικότερα στο πλαίσιο της ταχέως μεταβαλλόμενης τεχνολογίας.

Γενικότερα, οι επιδόσεις μας στον τομέα της καινοτομίας εξαρτώνται σημαντικά από την ενίσχυση των **επενδύσεων και τη χρήση νέων τεχνολογιών, ιδίως των ΤΠΕ**, από τον ιδιωτικό και τον δημόσιο τομέα. Οι τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών αποτελούν τον κεντρικό κορμό για την οικονομία της γνώσης. Συμβάλλουν στο ήμισυ σχεδόν της αύξησης της παραγωγικότητας στις σύγχρονες οικονομίες. Εντούτοις, οι επενδύσεις σε ΤΠΕ στην Ευρώπη ήταν πολύ λιγότερες και πραγματοποιήθηκαν πολύ αργότερα από ό,τι στις Ηνωμένες Πολιτείες, ειδικότερα σε τομείς των υπηρεσιών, όπως οι μεταφορές, ο τομέας της λιανικής ή οι χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες.

η πρωτοβουλία «i2010: Η Ευρωπαϊκή Κοινωνία Πληροφορίας» μπορεί να τονώσει τη χρήση των ΤΠΕ.

Πρέπει επίσης να αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα των πόρων και των περιβάλλοντος ...

... Το κλειδί βρίσκεται στην οικολογική καινοτομία.

Παρόλο που η πρωταρχική ευθύνη ανήκει στις επιχειρήσεις και στις δημόσιες διοικήσεις όταν καταρτίζουν τα επενδυτικά τους προγράμματα, η Ευρώπη μπορεί να βοηθήσει. Μία νέα πρωτοβουλία – «**i2010: Ευρωπαϊκή Κοινωνία της Πληροφορίας**» – θα προωθήσει τη χρήση των ΤΠΕ για τη συνέχιση του προγράμματος δράσης eEurope (ηλεκτρονική Ευρώπη) που στηρίζεται από τη στρατηγικής της Λισαβόνας. Αυτό θα γίνει με την ενίσχυση ενός σταθερού και ανταγωνιστικού περιβάλλοντος για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες και τις ψηφιακές υπηρεσίες· με την αύξηση της έρευνας και της καινοτομίας σε ΤΠΕ και μια Κοινωνία της Πληροφορίας αφιερωμένη στην εξάλειψη των αποκλεισμών και στην ποιότητα ζωής.

Η διαρκής επιτυχία για την Ένωση εξαρτάται από την επίλυση σειράς **προβλημάτων που αφορούν τους πόρους και το περιβάλλον** τα οποία, εάν δεν αντιμετωπιστούν, θα αποτελέσουν τροχοπέδη για τη μελλοντική μεγέθυνση. Τούτο αποτελεί και το κεντρικό θέμα της αειφόρου ανάπτυξης. Αντίθετα με την Ευρώπη, πολλά τμήματα του πλανήτη σημειώνουν υψηλούς συντελεστές οικονομικής μεγέθυνσης που συνδυάζονται με την ταχεία αύξηση του πληθυσμού τους. Η Ευρώπη πρέπει να τεθεί επικεφαλής και να στραφεί προς περισσότερο βιώσιμες μορφές παραγωγής και κατανάλωσης.

Επιπλέον, βελτιώνοντας την απόδοση δεδομένων πόρων, η καινοτομία που αποτελεί παράγοντα αύξησης της παραγωγής, μπορεί επίσης να εξασφαλίσει το ότι η οικονομική μεγέθυνση θα διάκειται ευνοϊκά προς το περιβάλλον. Για τον λόγο αυτό οι οικολογικές καινοτομίες πρέπει να ενισχύονται, ιδίως στον τομέα των μεταφορών και της ενέργειας.

ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Η Επιτροπή θα προωθήσει περαιτέρω τις περιβαλλοντικές τεχνολογίες. Θα λάβει επίσης τα αναγκαία μέτρα για να ενθαρρύνει την ανάπτυξη πρωτοβουλιών και τεχνολογιών που θα επιτρέψουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση να προχωρήσει στις αναγκαίες διαρθρωτικές αλλαγές για αειφορία σε μακροπρόθεσμη βάση, π.χ. στους τομείς της βιώσιμης χρήσης των πόρων, των κλιματικών μεταβολών και της ενεργειακής απόδοσης. Αυτά τα μέτρα είναι αναγκαία για να ικανοποιηθεί η ζήτηση τόσο στο εσωτερικό της Ένωσης όσο και στις αναπτυσσόμενες αγορές σε όλα τα σημεία του πλανήτη. Οι περιβαλλοντικές τεχνολογίες και η ενεργειακή απόδοση αντιπροσωπεύουν ένα σημαντικό δυναμικό συνεργιών στους τομείς της οικονομίας, του περιβάλλοντος και της απασχόλησης.

Για τη στήριξη αυτών των συνεργιών θα ενταθούν οι προσπάθειες διάδοσης της έρευνας και των τεχνολογιών, ιδίως με την χρήση της ιδιωτικής χρηματοδότησης χάρη στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, ώστε να προωθηθούν η ανάπτυξη και η χρήση

τεχνολογιών χαμηλής περιεκτικότητας σε άνθρακα.

3.3.3 Συμβολή στη δημιουργία μιας ισχυρής ευρωπαϊκής βιομηχανικής βάσης

Mια ισχυρή βιομηχανική βάση μπορεί να θέσει την ΕΕ στην αιχμή της επιστήμης και της τεχνολογίας.

Η κατάκτηση ηγετικής θέσης σε διεθνές επίπεδο στον τομέα της έρευνας και ανάπτυξης και της καινοτομίας δίνει ένα μακροπρόθεσμο πλεονέκτημα που μπορεί να διατηρηθεί στο βαθμό που τεχνολογικές αποκαλύψεις, όπως η εμπειρία μας στον τομέα της ψηφιακής κινητής τηλεφωνίας, επιτρέπουν στην Ευρώπη να διαμορφώνει τα διεθνή πρότυπα. Για να βελτιώσει και να διατηρήσει το οικονομικό και τεχνολογικό της προβάδισμα, η Ευρώπη πρέπει να διαθέτει **ισχυρή βιομηχανική ικανότητα, που θα συνδέεται κυρίως με την εκμετάλλευση του τεχνολογικού δυναμικού της**. Πρέπει να υιοθετήσουμε μια ολοκληρωμένη και προληπτική προσέγγιση που θα στηρίζεται στην ανάπτυξη των βιομηχανικών τομέων ανάλογα με τις ανάγκες της αγοράς. Δεν έχουμε εκμεταλλευθεί πλήρως τις συνέργιες από τις κοινές προσπάθειες αντιμετώπισης ερευνητικών, κανονιστικών και χρηματοδοτικών προβλημάτων σε ευρωπαϊκό επίπεδο στο οποίο τα κράτη μέλη από μόνα τους δεν μπορούν να καλύψουν με επιτυχία τις αδυναμίες της αγοράς για λόγους κλίμακας ή εμβέλειας.

To πρόγραμμα Galileo και η αεροναυπηγική αποτελούν ισχυρά παραδείγματα επιτυχημένης συνεκμετάλλευσης της ευρωπαϊκής αριστείας – που αποφέρει και στις δύο περιπτώσεις σημαντικά οφέλη στην ευρωπαϊκή οικονομία. Τέτοιες προσεγγίσεις, που στηρίζονται σε εταιρικές σχέσεις μεταξύ του ιδιωτικού και του δημοσίου τομέα, πρέπει να αναπτύσσονται για να αντιμετωπίζονται περιπτώσεις όπου τα οφέλη για την κοινωνία είναι μεγαλύτερα από τα οφέλη για τον ιδιωτικό τομέα: π.χ. η παραγωγή ενέργειας από το υδρογόνο. Η νέα ώθηση της στρατηγικής της Λισαβόνας πιστεύεται ότι θα δημιουργήσει τις κατάλληλες συνθήκες για την εκμετάλλευση αυτού του δυναμικού καθώς και για τη διευκόλυνση των αναγκαίων διαρθρωτικών αλλαγών, ενώ παράλληλα πρέπει να καταβληθούν προσπάθειες σε εξωτερικό επίπεδο για να επιτευχθεί το άνοιγμα των αγορών.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

Η βιομηχανική ανταγωνιστικότητα μπορεί να στηριχτεί με την ανάπτυξη μεγάλων ευρωπαϊκών πρωτοβουλιών στον τομέα της τεχνολογίας με τη συγκέντρωση χρηματοδότησης από την Ένωση, τα κράτη μέλη και την βιομηχανία. Το επόμενο πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα μπορεί να προωθήσει αυτήν τη διαδικασία, δίνοντας την επαρκή προτεραιότητα. Ο στόχος θα είναι να **αντιμετωπιστούν οι αδυναμίες της αγοράς και να προβληθούν συγκεκριμένες εξελίξεις στον τομέα των προϊόντων και των υπηρεσιών** με βάση τις τεχνολογίες εκείνες οι οποίες δεν είναι μόνον ουσιώδεις για το ευρωπαϊκό μοντέλο αειφόρου ανάπτυξης, αλλά και θα συμβάλουν στην ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας. Η κλίμακά τους αιτιολογεί την παροχή συμπληρωματικής χρηματοδότησης, η οποία με τη σειρά της θα κινητοποιήσει συμπληρωματικούς εθνικούς και ιδιωτικούς πόρους. Η διαχείριση μπορεί να εξασφαλιστεί από **δημόσιες-ιδιωτικές εταιρικές σχέσεις**.

Ως σημαντικά παραδείγματα μπορούν να αναφερθούν οι φιλικές προς το περιβάλλον τεχνολογίες, όπως οι τεχνολογίες υδρογόνου και η ηλιακή ενέργεια. Γι' αυτά τα σχέδια, το πρόγραμμα Galileo, το οποίο θα δημιουργήσει μια σημαντική αγορά και πολλές θέσεις εργασίας, αποτελεί καλό σημείο αναφοράς. Η αύξηση της ικανότητας της ΕΕ στην μετατροπή τεχνολογίας σε συγκεκριμένα προϊόντα, αγορές και θέσεις εργασίας αποτελεί τον βασικό παράγοντα για την επιτυχία της στρατηγικής της Λισαβόνας.

Η Επιτροπή πρέπει να καταρτίσει έναν κατάλογο κριτηρίων, θεμάτων και σχεδίων σε στενή συνεργασία με τα κυριότερα ενδιαφερόμενα μέρη (κράτη μέλη, ερευνητές, βιομηχανία και κοινωνία πολιτών) και να υποβάλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τον Ιούνιο. Αυτή η διαδικασία και η επακόλουθη φάση προετοιμασίας και χρηματοδότησης θα ενταχθούν στη διαδικασία προετοιμασίας και υιοθέτησης του προγράμματος-πλαισίου.

3.4. Δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας

*H Ευρώπη
χρειάζεται
περισσότερες
θέσεις
εργασίας και
καλύτερης
ποιότητας ...*

*... αλλά τα
δημογραφικά
στοιχεία
ασκούν
μεγαλύτερη
πίεση στα
αποτελέσματα*

Για να υπάρξει ευημερία και να μειωθούν οι κίνδυνοι κοινωνικού αποκλεισμού, είναι απαραίτητο να ενταθούν οι προσπάθειες για να εξασφαλιστούν θέσεις απασχόλησης στους πολίτες τις οποίες θα μπορούν να διατηρήσουν όπως και την δυνατότητα κατάρτισης σε όλη τους τη ζωή.

Σε ένα πλαίσιο ταχέων οικονομικών μεταβολών και σημαντικής γήρανσης του πληθυσμού, η δημιουργία περισσότερων θέσεων εργασίας, καλύτερης ποιότητας δεν αποτελεί μόνον πολιτική φιλοδοξία: είναι μία οικονομική και κοινωνική αναγκαιότητα. Κατά τη διάρκεια των επόμενων πενήντα ετών, η Ευρώπη θα αντιμετωπίσει μια περίοδο δημογραφικής μετάβασης χωρίς προηγούμενο. Ο συνολικός ενεργός πληθυσμός θα μειωθεί σε

*της
απασχόλησης.*

απόλυτες τιμές αν επιβεβαιωθούν οι σημερινές δημογραφικές τάσεις. Χωρίς να ληφθούν υπόψη οι κοινωνικές αλλαγές που θα προκαλέσει, αυτή η εξέλιξη θα ασκήσει επίσης τεράστια πίεση στα καθεστώτα συνταξιοδότησης και τα συστήματα κοινωνικής ασφάλειας και, αν δεν ληφθούν επανορθωτικά μέτρα, θα μειώσει τους πιθανούς συντελεστές μεγέθυνσης σε ένα αμελητέο 1% ετησίως. Εξάλλου, ο πληθυσμός ορισμένων κρατών μελών μπορεί να συρρικνωθεί θεαματικά. Η Επιτροπή θα εκδώσει ένα πράσινο βιβλίο για την έναρξη διαλόγου σχετικά με αυτό το δημογραφικό πρόβλημα ώστε να προσδιοριστούν οι καταλληλότερες δημόσιες πολιτικές που θα μπορούσαν να το αντιμετωπίσουν.

Τέλος, η Επιτροπή θα προτείνει την **αναθεώρηση της Ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση το 2005** ως αναπόσπαστο τμήμα της νέας στρατηγικής της Λισαβόνας, που θα στηρίζεται στο σχέδιο δράσης της διαδικασίας της Λισαβόνας.

3.4.1 Προσέλκυση μεγαλύτερου αριθμού ατόμων στην αγορά εργασίας και εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας

Πρέπει να προσελκύσουν με περισσότερα άτομα στις τάξεις του εργατικού δυναμικού ...

... και να διαμορφώσουν με τις σωστές πολιτικές για τους νέους και τους εργαζόμενους μεγαλύτερης ηλικίας.

Ενώ το ζήτημα του χαμηλού ποσοστού γεννήσεων στην Ευρώπη πρέπει να αντιμετωπιστεί δεόντως ως μέρος μιας μακροπρόθεσμης πολιτικής, **η αύξηση των θέσεων εργασίας αποτελεί τον αποτελεσματικότερο τρόπο δημιουργίας οικονομικής μεγέθυνσης και προώθησης οικονομιών με στόχο την κοινωνική ένταξη**. Η πρόκληση συνίσταται στην προσέλκυση και στη διατήρηση μεγαλύτερου αριθμού ατόμων στην αγορά εργασίας χάρη σε μία ενεργό πολιτική αγοράς εργασίας και στην παροχή των κατάλληλων κινήτρων. Η επανένταξη των ανέργων ή του μη ενεργού πληθυσμού στις αγορές εργασίας και η παροχή κινήτρων στους εργαζόμενους για να παραμείνουν στις τάξεις του εργατικού δυναμικού για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, απαιτεί τον εκσυγχρονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας. Δεν έχουμε ακόμη πλήρως επωφεληθεί από το τεράστιο δυναμικό των γυναικών στην αγορά εργασίας, και οι κοινωνικοί εταίροι πρέπει να δεσμευθούν να εξαλείψουν τις μισθολογικές διαφορές λόγω φύλου.

Απαιτούνται επίσης μέτρα για τους **νέους**, για τους οποίους οι συντελεστές διαρθρωτικής ανεργίας και πρώωρης αποχώρησης από το σχολείο εξακολουθούν να είναι πολύ υψηλοί στην Ευρώπη, καθώς και για τους εργαζόμενους μεγαλύτερης ηλικίας που συνεχίζουν να αποχωρούν μαζικά από την αγορά εργασίας από την ηλικία των 55 ετών. Επιπλέον, πολλά άτομα δεν μπορούν να συνδύασουν εύκολα επαγγελματική και οικογενειακή ζωή. Η ύπαρξη φθηνής υποδομής για την φροντίδα των παιδιών ειδικότερα μπορεί να βελτιώσει αυτήν την κατάσταση. Η νόμιμη μετανάστευση για να αποτραπεί η έλλειψη ειδικών δεξιοτήτων και η ανισορροπία μεταξύ της ζήτησης και της προσφοράς σε σημαντικά τμήματα της αγοράς εργασίας, μπορεί επίσης να παίξει βασικό ρόλο.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΝΕΑ ΓΕΝΙΑ

Στην επιστολή τους της 29ης Οκτωβρίου 2004, οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων της Γαλλίας, της Γερμανίας, της Ισπανίας και της Σουηδίας παρουσίασαν μια πρόταση ευρωπαϊκού συμφώνου για τη νέα γενιά το οποίο αποσκοπεί ιδίως στο να μειώσει την ανεργία των νέων και να διευκολύνει την είσοδό τους στην αγορά εργασίας. Η ανεύρεση τρόπων για τον καλύτερο συνδυασμό επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής αποτελεί το κεντρικό στοιχείο της πρωτοβουλίας.

Οι τομείς πολιτικής που παρουσιάζονται σ' αυτήν την ανακοίνωση περιέχουν σειρά μέτρων για την εκμετάλλευση του δυναμικού των νέων. Αυτά τα μέτρα θα αποτελέσουν ουσιαστικά στοιχεία της αναθεωρημένης ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση και θα στηριχθούν με κοινοτική χρηματοδότηση, ιδίως μέσω του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου. Στο σύνολό τους αυτά τα μέτρα αποτελούν μια αυθεντική ευρωπαϊκή πρωτοβουλία για τη νέα γενιά:

- Ο τομέας δράσης «Προσέλκυση μεγαλύτερου αριθμού ατόμων στην αγορά εργασίας και εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας» προτείνει μέτρα για τη μείωση της **ανεργίας των νέων** όπως η βελτίωση της επαγγελματικής κατάρτισης και η ανάπτυξη της πρακτικής άσκησης, καθώς και μέτρα που δίνουν ιδιαίτερη προσοχή στους νέους ανέργους κατά την θέσπιση ενεργού πολιτικής αγοράς εργασίας. Πάντα στον ίδιο τομέα, οι δράσεις που αποσκοπούν στη βελτίωση των δομών υποδοχής μικρών παιδιών και ηλικιωμένων ή μειονεκτούντων ατόμων καθώς και στην επέκταση στους πατέρες του δικαιώματος γονικής άδειας, θα συμβάλουν στον αρμονικό συνδυασμό επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής.
- Ο τομέας δράσης «Περισσότερες επενδύσεις σε ανθρώπινο κεφάλαιο με τη βελτίωση της εκπαίδευσης και των δεξιοτήτων» περιέχει πολλά μέτρα που αφορούν ειδικά τη νέα γενιά και αποσκοπούν στο να της **προσφέρουν το ανθρώπινο κεφάλαιο και τις δεξιότητες που απαιτούνται** σε μια δυναμική οικονομία η οποία στηρίζεται στη γνώση. Παραδείγματα τέτοιων μέτρων είναι η αύξηση και η βελτίωση της απόδοσης των επενδύσεων που έχουν αφιερωθεί στην εκπαίδευση, η μείωση του αριθμού των μαθητών που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο ή των μαθητών με χαμηλή επίδοση, και η αύξηση της συμμετοχής σε σπουδές μαθηματικών, επιστημών, τεχνολογίας και μηχανολογίας.
- Τα μέτρα που προβλέπονται στον τομέα δράσης με τίτλο «Αύξηση και βελτίωση των επενδύσεων που προορίζονται για την έρευνα και ανάπτυξη» (και αφορούν την ικανότητα αύξησης του ανθρώπινου κεφαλαίου στην οικονομία) θα ωφελήσουν επίσης τις νέες γενιές, στις οποίες **θα ανοίξουν νέες προοπτικές επαγγελματικής σταδιοδρομίας**.

Ο
εκσυγχρονισμός των
συστημάτων

Τα κράτη μέλη πρέπει να **εκσυγχρονίσουν τα συστήματά τους κοινωνικής ασφάλειας** (κυρίως τα συνταξιοδοτικά καθεστώτα και τα συστήματα ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης) και να ενισχύσουν τις

κοινωνικής προστασίας είναι επίσης σημαντικός παράγοντας.

Τα κράτη μέλη πρέπει να καθορίσουν εθνικούς στόχους για την απασχόληση ...

... και χρειαζόμαστε τη στήριξη των κοινωνικών εταίρων.

Ένας υψηλός βαθμός προσαρμοστικότητας θα τονώσει τις επιδόσεις μας και θα δημιουργήσει θέσεις απασχόλησης.

πολιτικές τους απασχόλησης. Οι πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών πρέπει να έχουν ως στόχο την προσέλκυση μεγαλύτερου αριθμού ατόμων στην αγορά εργασίας (ιδίως με την καλύτερη εφαρμογή των ενεργών πολιτικών αγοράς εργασίας και της στρατηγικής για δραστήρια γήρανση) και την βελτίωση της ικανότητας προσαρμογής εργαζομένων και επιχειρήσεων, ιδίως με μισθολογικές αυξήσεις σύμφωνες με την αύξηση της παραγωγικότητας και με την αύξηση των επενδύσεων σε ανθρώπινο κεφάλαιο. Η αύξηση του προσδόκιμου υγιούς ζωής αποτελεί αποφασιστικό παράγοντα για την υλοποίηση αυτού του στόχου.

Η Επιτροπή προτείνει στα κράτη μέλη να καθορίσουν εθνικούς στόχους συντελεστών απασχόλησης για το 2008 και το 2010 στα εθνικά προγράμματά τους για τη στρατηγική της Λισαβόνας, και να προβλέψουν τα μέτρα πολιτικής που προτίθενται να λάβουν για την υλοποίηση αυτών των στόχων. Οι κατευθυντήριες οδηγίες για την απασχόληση θα βοηθήσουν τα κράτη μέλη να επιλέξουν τα αποτελεσματικότερα μέσα και, σ' αυτήν τη βάση, η Επιτροπή θα αξιολογήσει στην ετήσια στρατηγική έκθεση την υλοποιηθείσα πρόοδο.

Οικειοθελείς επιχειρηματικές πρωτοβουλίες, υπό μορφή πρακτικών εταιρικής κοινωνικής ευθύνης (EKE), μπορούν να παίξουν βασικό ρόλο στην αειφόρο ανάπτυξη και παράλληλα να ενισχύσουν το δυναμικό της Ευρώπης σε καινοτομία και ανταγωνιστικότητα.

Τέλος, οι **κοινωνικοί εταίροι** καλούνται να προωθήσουν την ένταξη ατόμων που έχουν αποκλεισθεί από την αγορά εργασίας, καθώς και των νέων. Τούτο όχι μόνον θα συμβάλει στην καταπολέμηση της φτώχειας, αλλά και θα εξασφαλίσει θέσεις εργασίας για μεγαλύτερο αριθμό ατόμων.

3.4.2 Αύξηση της ικανότητας προσαρμογής εργαζομένων και επιχειρήσεων και αύξηση της ευελιξίας των αγορών εργασίας

Σε ταχέως μεταβαλλόμενες οικονομίες, ένας υψηλός βαθμός προσαρμοστικότητας είναι επίσης σημαντικός για την αύξηση της παραγωγικότητας και για τη διευκόλυνση της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης στους ταχέως αναπτυσσόμενους τομείς. Οι νέες εταιρείες και οι ΜΜΕ αποτελούν τις σημαντικότερες πηγές για τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης και μεγέθυνσης στην Ευρώπη. Για να αυξηθεί η ευελιξία σε συνδυασμό με την ασφάλεια, εργαζόμενοι και επιχειρήσεις πρέπει να επιδείξουν μεγαλύτερη ικανότητα στο να προλαμβάνουν, να υποκινούν και να απορροφούν την αλλαγή. Με την αυξημένη δυνατότητα προσαρμογής θα εξασφαλιστεί επίσης ότι η εξέλιξη των μισθών δεν υπερβαίνει την αύξηση της παραγωγικότητας κατά τη διάρκεια του κύκλου και ότι αντανακλά την κατάσταση της αγοράς εργασίας. Λαμβανομένων υπόψη των διαφορών που υπάρχουν μεταξύ των υπηρεσιών και της λειτουργίας των αγορών εργασίας, είναι προφανές ότι η εφαρμογή μιας ενιαίας πολιτικής παντού θα ήταν αντιπαραγωγική και αναποτελεσματική. Τα ίδια τα κράτη μέλη είναι εκείνα που πρέπει να εφαρμόσουν τον συνδυασμό μέτρων που θεωρούν καταλληλότερο.

*Πρέπει να
άρουμε τα
ευπόδια στην
κινητικότητα
των
εργαζομένων.*

*Περισσότερες
επενδύσεις σε
εκπαίδευση
και
δεξιότητες
είναι ένας
επιπλέον
παράγων.*

*Η δια βίου
εκπαίδευση
είναι μια
προτεραιότητ
α*

*Η
χρηματοδότη
ση της ΕΕ
μπορεί να
παιξει κάποιο
ρόλο.*

Για να επιλυθούν ειδικά προβλήματα, η Επιτροπή θα παρουσιάσει προτάσεις με σκοπό **την εξάλειψη των εμποδίων για την κινητικότητα των εργαζομένων** που απορρέουν από τα καθεστώτα επαγγελματικής συνταξιοδότησης και θα εργασθεί για να συντονίσει τις πολιτικής εισδοχής οικονομικών μεταναστών. Η έγκριση της προτεινόμενης νομοθεσίας που θα ευνοήσει την επαγγελματική κινητικότητα, η νιοθέτηση το 2006 του ευρωπαϊκού πλαισίου επαγγελματικών προσόντων και η προώθηση της ισότητας των ευκαιριών (πρόταση αναδιατύπωσης) είναι επίσης θεμελιώδους σημασίας.

3.4.3 Περισσότερες επενδύσεις σε ανθρώπινο κεφάλαιο με καλύτερη εκπαίδευση και δεξιότητες

Η διαρθρωτική αλλαγή, η μεγαλύτερη συμμετοχή στην αγορά εργασίας και η αύξηση της παραγωγικότητας απαιτούν **συνεχείς επενδύσεις σε εξειδικευμένο και προσαρμόσιμο εργατικό δυναμικό**. Οι οικονομίες που διαθέτουν εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό βρίσκονται σε καλύτερη θέση για να δημιουργούν και να χρησιμοποιούν αποτελεσματικά τις νέες τεχνολογίες. Το επίπεδο εκπαίδευσης στην Ευρώπη δεν είναι αρκετά υψηλό ώστε να εξασφαλίζει στην αγορά εργασίας τις απαραίτητες δεξιότητες και να παράγει νέα γνώση που μπορεί εν συνεχείᾳ να διαδοθεί στο σύνολο της οικονομίας. Η έμφαση που δίνεται στη συνεχή εκπαίδευση και στην δια βίου κατάρτιση καθώς και στις γνώσεις στην οικονομική ζωή, αντανακλά επίσης τη διαπίστωση ότι η ανύψωση του επιπέδου εκπαίδευσης και των δεξιοτήτων αποτελεί σημαντική συνεισφορά στην κοινωνική συνοχή.

Η αρμοδιότητα για τον εκσυγχρονισμό και τη μεταρρύθμιση των ευρωπαϊκών συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης ανήκει κυρίως στα κράτη μέλη. Εντούτοις, υπάρχουν ορισμένες βασικές δράσεις που πρέπει να εφαρμοστούν σε ευρωπαϊκό επίπεδο για να διευκολυνθεί και να προωθηθεί αυτή η διαδικασία. Ο νομοθέτης πρέπει να εγκρίνει μέχρι το τέλος του 2005 την πρόταση για ένα νέο **Πρόγραμμα δια βίου εκπαίδευσης** που θα αντικαταστήσει τη σημερινή γενεά εκπαιδευτικών προγραμμάτων και προγραμμάτων κατάρτισης από το 2007 και μετά, ώστε να επιτραπεί η αποτελεσματική και έγκαιρη εφαρμογή του. Πρέπει επίσης να διατεθεί σ' αυτό το πρόγραμμα ένας προϋπολογισμός ανάλογος με τους στόχους του. Τα κράτη μέλη οφείλουν να τηρήσουν τις δεσμεύσεις τους για την εφαρμογή **Στρατηγικών δια βίου εκπαίδευσης μέχρι το έτος 2006**.

Η Κοινότητα θα συμβάλει στην υλοποίηση του στόχου δημιουργίας περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας με την κινητοποίηση των χρηματοδοτικών της μηχανισμών. Τα **Διαρθρωτικά Ταμεία** χρησιμοποιούνται ήδη με απότερο σκοπό την υλοποίηση αυτών των στόχων, αλλά αυτές οι πρόοδοι θα παγιοποιηθούν μόνον με την έγκριση των προτάσεων για το νέο πλαίσιο για την περίοδο μετά το 2007. Είναι αναγκαίο να εξασφαλιστεί η κατάλληλη χρηματοδότηση αυτών των πολιτικών οι οποίες θα ενεργήσουν ως μοχλός στους περιφερειακούς και εθνικούς πόρους από τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα και θα

στηρίζουν τη διάδοση των καλύτερων πρακτικών.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΤΗΣ ΛΙΣΑΒΟΝΑΣ : ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΤΗΣ ΕΕ ΚΑΙ ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ

Για την επόμενη γενεά προγραμμάτων περιφερειακής ανάπτυξης, προγραμμάτων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου και του Ταμείου Συνοχής, η Επιτροπή προτείνει μια πιο στρατηγική προσέγγιση για να επικεντρώσει το περιεχόμενό τους στην οικονομική μεγέθυνση και στην απασχόληση. Θα καθοριστούν στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές σε κοινοτική κλίμακα με απόφαση του Συμβουλίου, που θα καθορίσει το πλαίσιο διαπραγματεύσεων των κατευθυντήριων γραμμών σε συνεργασία με κάθε κράτος μέλος και λαμβανομένων υπόψη των διαφόρων αναγκών και καταστάσεων σε κάθε χώρα και σε κάθε περιοχή.

Τα μελλοντικά περιφερειακά προγράμματα και τα εθνικά προγράμματα απασχόλησης θα επιδιώξουν τη διάθεση πόρων κυρίως σε λιγότερο ευημερούσες περιοχές, με τους εξής στόχους:

- για την ανάπτυξη περισσότερων θέσεων εργασίας και καλύτερης ποιότητας με επενδύσεις σε κατάρτιση και δημιουργία νέων δραστηριοτήτων,
- για την ενθάρρυνση της καινοτομίας και της ανάπτυξης της οικονομίας της γνώσης με την ενίσχυση των ικανοτήτων έρευνας και των δικτύων καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένης της εκμετάλλευσης νέων τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών και,
- για τη βελτίωση της ελκυστικότητας των περιοχών με την δημιουργία υποδομών.

Οι πολιτικές αγροτικής ανάπτυξης θα επικεντρωθούν επίσης ειδικότερα στην οικονομική μεγέθυνση και στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης στις αγροτικές περιοχές. Πρέπει να επωφεληθούμε πλήρως από τις δυνατότητες που προσφέρει το διαδίκτυο και οι επικοινωνίες ευρείας ζώνης για να αντιμετωπίσουμε τα μειονεκτήματα της τοποθεσίας.

Αυτό θα το αναλάβουν τα κράτη μέλη σε συνεργασία με τις αρχές των περιοχών και των πόλεων.

3.5. Οι επιπτώσεις στην οικονομική μεγέθυνση και στην απασχόληση

*H στρατηγική
της
Λισαβόνας
συμβάλλει
στην
οικονομική
μεγέθυνση
μεσοπρόθεσμ
α και*

Οι δράσεις πολιτικής που εκτίθενται στην παρούσα ανακοίνωση θα εξελίσσονται παράλληλα με την υποβολή από τα κράτη μέλη λεπτομερών στοιχείων για τα εθνικά προγράμματά τους δράσης. Ως εκ τούτου, αν και δεν είναι δυνατό να γίνει σ' αυτό το στάδιο μια σφαιρική αξιολόγηση των επιπτώσεων που θα έχει το Πρόγραμμα δράσης της Λισαβόνας στο σύνολό του, αναγνωρίζεται τώρα ευρέως ότι τα μέτρα που προβλέπονται σ' αυτό το πρόγραμμα δράσης μπορούν να συμβάλουν ουσιαστικά στην αύξηση του δυναμικού οικονομικής μεγέθυνσης μεσοπρόθεσμα και

*μακροπρόθεσμα*³.
μα

H Ευρώπη πρέπει να καταστεί πόλος προσέλκυσης επενδύσεων και εργαζομένων

*Mια Ενιαία
Αγορά στον
τομέα των
υπηρεσιών
μπορεί να
αυξήσει το
ΑΕΠ κατά
0,6% και την
απασχόληση
κατά 0,3%,
...*

*... οι
επενδύσεις σε
γνώση και
εκπαίδευση
θα τονώσουν
την ικανότητά
μας στον
τομέα της
καινοτομίας
...*

*...και η
σωστή
προσέγγιση
της
απασχόλησης
μπορεί να
αυξήσει το
ποσοστό
συμμετοχής
κατά 1,5%.*

*H αμοιβαία
ενισχυόμενη
φύση αυτών
των*

Το πρόγραμμα Εσωτερικής Αγοράς αποτελεί ένα από τα καλύτερα παραδείγματα της μεταρρύθμισης στο πλαίσιο της διαδικασίας της Λισαβόνας και καταλήγει σε σημαντικά θετικά αποτελέσματα για την οικονομική μεγέθυνση και την απασχόληση. Π.χ. η δημιουργία ενιαίας αγοράς των υπηρεσιών πρέπει να οδηγήσει μεσοπρόθεσμα στην αύξηση κατά 0,6% του ΑΕΠ και κατά 0,3% της απασχόλησης. Η εκποίηση των χρηματοπιστωτικών αγορών μπορεί να μειώσει, μεσοπρόθεσμα ή μακροπρόθεσμα, το κόστος του κεφαλαίου για τις επιχειρήσεις της Ένωσης κατά περίπου 0,5 ποσοστιαίες μονάδες και αυτή η μείωση θα επιφέρει αύξηση κατά 1,1% του ΑΕΠ και κατά 0,5% του συντελεστή της απασχόλησης μακροπρόθεσμα.

Γνώση και καινοτομία για οικονομική μεγέθυνση

Οι επενδύσεις σε γνώση μπορούν να αυξήσουν την ικανότητα της ΕΕ στον τομέα της καινοτομίας όπως και της παραγωγής και χρήσης νέων τεχνολογιών. Η αύξηση του μεριδίου του ΑΕΠ που αφιερώνεται στις δαπάνες σε έρευνα και ανάπτυξη από 1,9% σε 3% (για να επιτευχθεί ο στόχος της Λισαβόνας το 2010) θα οδηγήσει σε αύξηση κατά 1,7% του ΑΕΠ μέχρι το έτος 2010. Οι επενδύσεις σε ανθρώπινο κεφάλαιο είναι επίσης αναγκαίες εφόσον μόνον τα άτομα με υψηλή εξειδίκευση μπορούν να εργάζονται καλύτερα με τα πιο παραγωγικά κεφάλαια και να εκτελούν τις οργανωτικές αλλαγές που απαιτούνται από τη χρήση των νέων τεχνολογιών. Η αύξηση κατά ένα έτος του μέσου εκπαιδευτικού επιπέδου του εργατικού δυναμικού μπορεί να προσθέσει 0,3 έως 0,5 ποσοστιαίες μονάδες στον ετήσιο συντελεστή αύξησης του ΑΕΠ.

Δημιουργία περισσότερων και καλύτερης ποιότητας θέσεων απασχόλησης

Τέλος, η βελτίωση των επιδόσεων της απασχόλησης που έχει παρατηρηθεί τα τελευταία χρόνια είναι πιο αισθητή στις χώρες που εφήρμοσαν με επιτυχία μεταρρυθμίσεις με σκοπό την αύξηση των ποσοστών συμμετοχής και τη βελτίωση του σχεδιασμού ενεργών πολιτικών της αγοράς εργασίας και συστημάτων φορολογίας και παροχών. Διάφορες μελέτες που έχουν διενεργηθεί δείχνουν ότι αυτές οι μεταρρυθμίσεις μπορούν να αυξήσουν τον συντελεστή συμμετοχής κατά 1,5 ποσοστιαία μονάδα και ότι, εάν συνδυασθούν με τη συγκράτηση των μισθών, μπορούν να μειώσουν το ποσοστό ανεργίας κατά 1%.

Όπως φαίνεται από τα ανωτέρω παραδείγματα, κάθε προβλεπόμενο μέτρο στο πρόγραμμα δράσης της Λισαβόνας μπορεί να έχει σημαντικές θετικές οικονομικές συνέπειες. Η στρατηγική συνίσταται εντούτοις σε ένα πλήρες

³ Βλ. “The costs of non-Lisbon. An issues paper”, σχέδιο εγγράφου εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής.

μεμονωμένων
βημάτων
σημαίνει ότι
μπορεί να
είναι πολύ^{μεγαλύτερος}
ο συνολικός
αντίκτυπος.

σύνολο μεταρρυθμίσεων οι οποίες ενισχύονται αμοιβαία. Σύμφωνα με τα στοιχεία που διαθέτουμε, θα ήταν λογικό να περιμένουμε ότι το πλήρες πρόγραμμα δράσης της Λισαβόνας θα προσεγγίσει, μόλις εφαρμοστούν όλα τα στοιχεία του, το σημερινό στόχο της ΕΕ για πιθανή οικονομική μεγέθυνση 3%. Θα οδηγήσει επίσης στη δημιουργία 6 εκατομμυρίων περίπου θέσεων εργασίας τουλάχιστον μέχρι το 2010.

4. Η ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΣΧΕΣΗ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΙΝΕΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΓΕΘΥΝΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Βρισκόμαστε στο
στάδιο
εκσυγχρονισμού
της εφαρμογής της
στρατηγικής της
Λισαβόνας, ...

... με ένα ενιαίο
εθνικό πρόγραμμα
της Λισαβόνας για
οικονομική
μεγέθυνση και
απασχόληση, ...

... έναν αρμόδιο
για τη στρατηγική
της Λισαβόνα στις
εθνικές
κυβερνήσεις, ...

... μια ενιαία
διαδικασία
υποβολής
εκθέσεων ...

Ενώ έχει σημειωθεί κάποια πρόοδος προς την υλοποίηση των στόχων που είχαν καθοριστεί το 2000 στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισαβόνας, ο γενικός απολογισμός είναι άνισος. Η μεγαλύτερη πρόκληση που αντιμετωπίζουμε σήμερα στα μέσα της πορείας μας προς το 2010, είναι να καλύψουμε την καθυστέρηση που σημειώθηκε στην εφαρμογή της διαδικασίας. Πρέπει να αναδιοργανώσουμε τη διαδικασία εφαρμογής που έγινε ιδιαίτερα περίπλοκη και δυσνόητη. Υπάρχει πολύ γραφειοκρατία αλλά λίγη δράση. Οι αρμοδιότητες που κατανέμονται μεταξύ των εθνικών αρχών και του ευρωπαϊκού επιπέδου έχουν γίνει ασαφείς. Έτσι, προκύπτει περιορισμένο αίσθημα οικειοποίησης.

Για να αντιμετωπιστεί αυτή η κατάσταση η Επιτροπή προτείνει να διενεργηθεί μια γενική αξιολόγηση του τρόπου εφαρμογής της νέας στρατηγικής της Λισαβόνας:

- **Ένα ενιαίο Εθνικό Πρόγραμμα για οικονομική μεγέθυνση και τη δημιουργία θέσεων εργασίας,** που θα εγκριθεί από τις εθνικές κυβερνήσεις μετά από διαβούλεύσεις με τα εθνικά κοινοβούλια, θα οδηγήσει στην οικειοποίηση του προγράμματος ενώ θα ενισχυθεί η νομιμότητα σε εθνικό επίπεδο χάρη στη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων και της κοινωνίας των πολιτών στη συμμετοχή του εθνικού προγράμματος για τη στρατηγική της Λισαβόνας. Αυτό το πρόγραμμα θα παρουσιάζει τα μέτρα και τους στόχους της μεταρρύθμισης, ανάλογα με τις συνθήκες που επικρατούν στο κράτος μέλος. Πρέπει να καταρτιστεί και να νιοθετηθεί από τις κυβερνήσεις μετά από συζήτηση στα εθνικά τους κοινοβούλια.
- **Τα κράτη μέλη πρέπει να ορίσουν ένα αρμόδιο πρόσωπο για τη στρατηγική της Λισαβόνας σε κυβερνητικό επίπεδο** που θα είναι επιφορτισμένος με το συντονισμό των διαφόρων στοιχείων της στρατηγικής και την παρουσίαση του προγράμματος της Λισαβόνας.
- **Τα εθνικά προγράμματα στο πλαίσιο της στρατηγικής της Λισαβόνας** για την οικονομική μεγέθυνση και την απασχόληση μπορούν να αποτελέσουν το κυριότερο μέσο υποβολής εκθέσεων σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνονται στον οικονομικό τομέα και στον τομέα της απασχόλησης στο πλαίσιο της στρατηγικής της Λισαβόνας. Τούτο θα συμβάλει σε σημαντική απλούστευση σε σχέση

με τις χιλιάδες εκθέσεων που συντάσσονται σήμερα στο πλαίσιο της ανοικτής διαδικασίας συντονισμού που θα αναθεωρήσει η Επιτροπή.

... παράλληλα με
ένα πρόγραμμα
της ΕΕ για τη
στρατηγική της
Λισαβόνας, και ...

μια ενιαία
ολοκληρωμένη
δέσμη για το
συντονισμό στον
οικονομικό τομέα
και στον τομέα της
απασχόλησης.

Τα κράτη μέλη
πρέπει να
αποδείξουν τη
δέσμευσή τους.

Το Ευρωπαϊκό
Συμβούλιο δείχνει
την κατεύθυνση ...

... λαμβάνοντας
υπόψη τις απόψεις
του Ευρωπαϊκού
Κοινοβουλίου ...

... και η Επιτροπή
προωθεί τη
διαδικασία.

- **Οι προτεραιότητες δράσης σε επίπεδο της Ένωσης** έχουν προσδιορισθεί και αναφέρονται σε ένα κοινοτικό πρόγραμμα δράσης για τη στρατηγική της Λισαβόνας που δημοσιεύεται χωριστά. Επιδιώκεται η συμφωνία για τη σημασία αυτών των προτεραιοτήτων ώστε να σημειωθεί ταχεία πρόοδος κατά τη λήψη των αποφάσεων και, εν συνεχείᾳ, κατά την εφαρμογή τους.
- Η απλούστευση των διαδικασιών υποβολής εκθέσεων θα οδηγήσει, σε επίπεδο ΕΕ, στην **ενσωμάτωση σε μια μόνο δέσμη** των υπαρχόντων **μηχανισμών οικονομικού συντονισμού και συντονισμού στον τομέα της απασχόλησης**, που **προβλέπονται από τη σημερινή Συνθήκη** (στα κεφάλαια για τις ευρείες κατευθυντήριες οδηγίες οικονομικής πολιτικής και απασχόλησης): αυτή η ενσωμάτωση θα γίνει υπό μορφή ετήσιας στρατηγικής έκθεσης που θα δημοσιεύεται κάθε χρόνο τον Ιανουάριο.

Τα κράτη μέλη. Η υλοποίηση αποτελεί την «αχύλλειο πτέρνα» της στρατηγικής της Λισαβόνας. Οι προτάσεις για τη βελτίωση των μηχανισμών εφαρμογής μπορούν να εξαλείψουν πολλές δυσκολίες. Άλλα θα είναι αποτελεσματικές μόνον εάν υπάρχει αυθεντική δέσμευση εκ μέρους των κρατών μελών.

Μπορούν επίσης να ανατεθούν συγκεκριμένοι ρόλοι σε ευρωπαϊκή κλίμακα:

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα αναλάβει τη γενική ευθύνη προώθησης της διαδικασίας. Χάρη στην ολοκληρωμένη προσέγγιση για την υιοθέτηση των κατευθυντηρίων γραμμών για την επεξεργασία των εθνικών προγραμμάτων μεγέθυνσης και απασχόλησης, καθώς και στις απλοποιημένες εκθέσεις σχετικά με την εφαρμογή που θα υποβάλουν τα κράτη μέλη, ο καθοδηγητικός ρόλος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου θα ενισχυθεί περαιτέρω.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μπορεί επίσης να συμμετέχει σ' αυτή τη διαδικασία εκφέροντας γνώμη για την ετήσια στρατηγική έκθεση που πρέπει να λαμβάνει υπόψη το Συμβούλιο. Οι πρόεδροι του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής θα πραγματοποιούν τακτικές συνεδριάσεις, και πριν από το Εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, για να προσδιορίζουν τους τρόπους με τους οποίους θα εφαρμόζονται αποτελεσματικά οι προτάσεις του κοινοτικού προγράμματος της Λισαβόνας στη νομοθετική διαδικασία. Η Επιτροπή θα ενημερώνει επίσης τακτικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με την ανάλυση προόδου που σημειώνεται και τα μέτρα που θεσπίζουν τα κράτη μέλη.

Η Επιτροπή θα βοηθήσει τα κράτη μέλη να επεξεργαστούν τα προγράμματά τους για τη στρατηγική της Λισαβόνας και θα καθιερώσει τις αναγκαίες δομές για να διευκολυνθεί αυτή η διαδικασία. Θα αξιολογήσει τους στόχους και τα μέτρα που λαμβάνουν τα κράτη μέλη, θα εφιστά την προσοχή τους στις υποκείμενες δυσκολίες και, στην ετήσια στρατηγική έκθεσή της, θα εγγυάται

της ορθής πορείας της Ένωσης. Εξάλλου, θα χρησιμοποιεί τις αρμοδιότητες που της έχουν ανατεθεί από την Συνθήκη, για να εξασφαλίζει την ορθή μεταφορά της νομοθεσίας και την τήρηση των δεσμεύσεων της Λισαβόνας.

Oι κοινωνικοί εταίροι πρέπει να παιξούν ειδικό ρόλο.

Ο ρόλος των **κοινωνικών εταίρων** θα είναι επίσης ζωτικής σημασίας. Η στήριξη που μπορούν να προσφέρουν σε ορισμένους τομείς όπως στις πολιτικές της αγοράς εργασίας, στην εκπαίδευση και στη δια βίου κατάρτιση ή στην πρόβλεψη αναδιαρθρώσεων για τους βιομηχανικούς τομείς, θα είναι κρίσιμη. Για τον λόγο αυτό η Επιτροπή θα τους καλέσει να καταρτίσουν το δικό τους πολυετές πρόγραμμα της στρατηγικής της Λισαβόνας για την μεγέθυνση και την απασχόληση κάνοντας χρήση των αρμοδιοτήτων που τους αναθέτει η Συνθήκη. Η τακτική τριμερής Σύνοδος Κορυφής πρέπει να αφιερώνεται στην αξιολόγηση της σημειωθείσας προόδου και στην ανταλλαγή απόψεων για τις καλύτερες πρακτικές στα κράτη μέλη. Η εταιρική σχέση για τη μεγέθυνση και την απασχόληση συμφωνεί επομένως πλήρως με τις φιλοδοξίες της σύμπραξης για την αλλαγή που έχει εγκριθεί από τους κοινωνικούς εταίρους στην τριμερή Σύνοδο Κορυφής του Μαρτίου 2004.

Αυτός ο νέος τριετής κύκλος αρχίζει το 2005.

Αυτή η προσέγγιση διαρθρώνει την εταιρική σχέση μας και εξασφαλίζει την αλλαγή ...

Αυτός ο νέος τριετής κύκλος θα αρχίσει το 2005 με τον καθορισμό νέων γενικότερων κατευθυντηρίων γραμμών στον οικονομικό τομέα και στον τομέα της απασχόλησης, οι οποίες θα επιτρέψουν στα κράτη μέλη να καταρτίσουν το εθνικό τους πρόγραμμα της στρατηγικής της Λισαβόνας ανάλογα με την κατάστασή τους. Μια επανεξέταση θα γίνει το 2008. Το παράρτημα που δημοσιεύεται χωριστά, παρουσιάζει μια λεπτομερή επισκόπηση της νέας προσέγγισης για τη διακυβέρνηση.

Εν κατακλείδι, οι προτάσεις που αποσκοπούν στο να καταστήσουν λειτουργική την εταιρική σχέση για τη μεγέθυνση και την απασχόληση, στηρίζονται σε σαφή κατανομή των αρμοδιοτήτων που θα επιτρέψουν σε όλους τους φορείς να γίνουν κύριοι των δράσεων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά τους. Αυτή η νέα προσέγγιση θέτει τέρμα στις πολλαπλές υποχρεώσεις σε θέματα υποβολής εκθέσεων. Ουσιαστικά, δίνεται στο εξής μεγαλύτερη έμφαση στον διμερή εις βάθος διάλογο μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών για το εθνικό πρόγραμμα δράσης βάσει των αναληφθεισών δεσμεύσεων, από ό,τι στον συντονισμό μέσω πολυμερών συζητήσεων μεταξύ των είκοσι πέντε κρατών μελών και της Επιτροπής για συγκεκριμένα θέματα δράσης (η ανοικτή μέθοδος συντονισμού). Αυτός ο διάλογος εντάσσεται στο πλαίσιο των σημειρινών μέσων συντονισμού των οικονομικών πολιτικών και των πολιτικών απασχόλησης που προβλέπονται από τη Συνθήκη, δηλ. των μεγάλων κατευθυντηρίων γραμμών για την οικονομική πολιτική και των κατευθυντηρίων γραμμών για την απασχόληση.

... και μας επιτρέπει έτσι να δράζουμε τους καρπούς μιας συναφούς δράσης σε διάφορους τομείς και σε διαφορετικά επίπεδα.

Τέλος, αυτή η προσέγγιση θα μας επιτρέψει να δημιουργήσουμε πραγματικές συνέργιες από τη δράση σε διάφορα επίπεδα της εταιρικής σχέσης και να στηριχθούμε στην συμπληρωματικότητα που θα αναπτυχθεί με τα κράτη μέλη και μεταξύ αυτών. Για παράδειγμα, τα κράτη μέλη θα επιβεβαιώσουν στα προγράμματά τους στο πλαίσιο της στρατηγικής της Λισαβόνας, τους στόχους εθνικών δαπανών σε έρευνα και ανάπτυξη και θα παρουσιάσουν τα μέτρα που προτίθενται να λάβουν. Σε κοινοτικό επίπεδο προτείνεται ο διπλασιασμός των δαπανών σε έρευνα και ανάπτυξη στο έβδομο πρόγραμμα-

πλαίσιο και προβλέπονται ορισμένα μέτρα για να διευκολυνθούν οι δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης στα κράτη μέλη. Με βάση τα εθνικά προγράμματα της στρατηγικής της Λισαβόνας, η Επιτροπή θα είναι επομένως σε θέση να αξιολογεί ετησίως την σημειωθείσα πρόοδο προς την υλοποίηση του στόχου διάθεσης του 3% του ΑΕΠ σε δαπάνες για έρευνα και ανάπτυξη στο σύνολο της Ένωσης, θα διατυπώνει τις αναγκαίες προτάσεις για την προσαρμογή των μέσων πολιτικής, θα παρουσιάζει τις απόψεις της στα κράτη μέλη και, εάν χρειαστεί, θα υποβάλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σχετικά με τις σοβαρές δυσκολίες.

Η ενημέρωση των πολιτών για τη στρατηγική της Λισαβόνας είναι ένα σημαντικό βήμα προς την ανάληψη δεσμεύσεων σε όλα τα κυβερνητικά επίπεδα.

Κατά κύριο λόγο, οι πολίτες πρέπει να κατανοήσουν τη σημασία της στρατηγικής της Λισαβόνας ...

Η υπεράσπιση των μεταρρυθμίσεων είναι μια πρόκληση που δεν σταματά με την παρούσα έκθεση, ούτε και με την έναρξη της εταιρικής σχέσης για τη μεγέθυνση και την απασχόληση στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Μαρτίου. Η φιλόδοξη ημερήσια διάταξη για τη μεταρρύθμιση της στρατηγικής της Λισαβόνας πρέπει να συνοδεύεται με προσπάθειες εξήγησης των προκλήσεων που αντιμετωπίζουμε. Πρέπει να υπερασπιζόμαστε συνεχώς την υπόθεση των μεταρρυθμίσεων για να κατανοήσουμε καλά τον επείγοντα χαρακτήρα τους και να δείξουμε ότι είμαστε σε θέση να δώσουμε μια απάντηση – μια σαφή απάντηση σε ευρωπαϊκή κλίμακα. Άλλα για να περάσουμε το μήνυμα πρέπει να καταβάλλουμε πραγματικές και συνεχείς προσπάθειες.

... και αυτό πρέπει να εξηγηθεί σε επίπεδο της Ένωσης και των κρατών μελών.

Αυτό το καθήκον ανήκει από κοινού στα ευρωπαϊκά όργανα. Άλλα η κυριότερη ευθύνη ανήκει στα κράτη μέλη όπου τα μηνύματα μπορούν να προσαρμόζονται στους προβληματισμούς και στις συζητήσεις σε εθνικό επίπεδο. Όλοι όσοι επιθυμούν την επιτυχία της Ευρώπης – εθνικά κοινοβούλια, περιφέρειες, αστικές και αγροτικές κοινότητες καθώς και η κοινωνία των πολιτών – μπορούν να συμμετέχουν. Από την πλευρά της, η Επιτροπή θα αντιμετωπίζει αυτήν τη στρατηγική για την μεγέθυνση και την απασχόληση ως ένα στοιχείο προτεραιότητας των ανακοινώσεών της καθόλη τη διάρκεια της θητείας της.